

PIK LIV, Ч. 4

КВІТЕНЬ — 1997 — APRIL

№. 4, VOL. LIV

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LIV,

КВИТЕНЬ

Ч. 4

Виходить раз у місяць
видає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

*Неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью-Йорку*

Головний редактор — **Ірена Чабан**
Редактор англomовної частини — **Тамара Стадниченко**
Мовний редактор — **Роман Юревич**

Редакційна колегія:

Анна Кравчук — Голова Союзу Українок Америки

Марта Богачевська-Хом'як

Любов Волинець

Анна-Галія Горбач

Іванна Рожанковська

Ярослава Рубель — (з уряду) пресова референтка
Головної Управи

Адреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Адміністратор — **Наталія Дума**

Річна передплата в США

Для членів США \$ 25.00

Для інших передплатників \$ 30.00

Поодиноке число \$ 3.00

В країнах поза межами США US \$ 40.00

ЗМІСТ

Наталія Лівницька-Холодна. Із мертвих встав	1
МБХ. "Перевірте свої годинники"	1
Ольга Дучимінська. Христос і поет	2
Микола Кагарлицький. "Однією дорогою йду — та й усе"	3
Наталка Поклад. Тут клином світ зійшовсь	6
Світлана Купряшкіна. Чи виконує Україна Конвенцію ООН про ліквідацію дискримінації проти жінок	7
Ярослава Рубель. Ідемо на Конференцію до Баффало ..	9
Вісті з Централі	10
Анна Кравчук. Стипендійна акція США в Югославії	11
Лідія Черник. Медична допомога дітям України	12
Our Life	
Camilla Huk. "To Hanya Sverstiuk."	13
DMZ. Lights Out in Feophonia.	14
Tatiana Nazarenko. The Metamorphoses of Oleh Zujewskij.	15
Around the fish.	16
A Lament for Ophelia.	17
Chrystia Sonevtsky. Chernobyl: Seeds of Hope.	18
Crossword solution.	20
Letters to the Editor.	20
Христя Навроцька. Наше харчування	21
Хроніка Округ	22
Загальні збори відділів	24
Дописи округ і відділів	25
Пожертви	31
Нашим дітям	34
Посмертні згадки	36

На першій сторінці обкладинки: Зоряна Сохацька-Атлантова. Великдень.

On the cover: Zoriana Sokhatska-Atlantova. Easter Sunday.

Ілюстрації Зоряни Сохацької-Атлантової.

Illustrations by Zoriana Sokhotska-Atlantova.

OUR LIFE

VOL. LIV

APRIL

No. 4

Published by

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — **Irena Chaban**

English Editor — **Tamara Stadnychenko**

Ukrainian Language consultant — **Roman Yurevych**

Contributing Editors:

Anna Krawczuk — UNWLA Inc. President

Martha Bohachevsky Chomiak

Anna-Halia Horbach

Iwanna Rozankowskyj

Jaroslawa Rubel — UNWLA Inc. Press Chair

Lubow Wolynets

Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Business administrator: **Natalia Duma**

Annual subscription in the USA for UNWLA members . . . \$ 25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers . . . \$ 30.00.

Annual subscription in countries other

than USA \$40.00 US currency.

Single copy \$3.00

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріалів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріалів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати прислані матеріали і вправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

Переклади і переклади матеріалів з "Нашого Життя" дозволені за поданням джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріали просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою "редакторів".

Кошти вироблення кліш покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, NY. 10003
ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 1997 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed by **COMPUTOPRINT Corp.**, 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
(201) 772-2166 Fax (201) 772-1963

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

НАТАЛІЯ ЛВИЦЬКА-ХОЛОДНА

ІЗ МЕРТВИХ ВСТАВ

Побожно звеличали день суботній,
А вдосвіта зібрались і пішли,
І пахощі і миро понесли
На місце страти, де був Гріб Господній.
Укривши лица в сутінки скорботні,
Одним лиш заклопотані були:
Хто б камінь їм важенний відвалив,
Щоб Тіло намастити ще сьогодні.
Прийшли і вгледіли: Його нема,
В печері пуста і вступилась тьма,
Бо янгол білий в головах вартує.
— Не бійтеся! — він радісно сказав. —
Господь шле через мене вість благу,
Що Син Його сю ніч із мертвих встав.

”ПЕРЕВІРТЕ СВОЇ ГОДИННИКИ”

Читачі української періодики 1960-их років пізнають цей заголовок — назву кіносценарія Ліни Костенко, який друкувався тоді, мабуть, у київському журналі ”Дніпро”.

Перевіряти годинники треба, навіть ці сучасні з кварцовими кришталями, які дуже точні й дешеві, але й вони додають або гублять лічені секунди протягом місяця. Таку перевірку правильного часу нині не важко зробити, набравши відповідне число телефону, або слухаючи радіо, або — будучи зовсім сучасним — підключити свій комп’ютер за допомогою спеціально написаної для цього програми до телефонної лінії і якийсь атомний хронометр, десь глибоко захований, наставить годинник у комп’ютері на точний час.

Менш просто, але також дуже потрібно, — час від часу перевірити ”годинник” своєї організації, бо це тільки посилить її здоров’я і дасть членам нові стимули для активної й переконливої праці в ній.

Філософ Джон Стюарт Мілл радив час від часу перевіряти свої переконання, погляди, навіть віру. Один з основоположників Сполучених Штатів, можна б сказати, головний ідеолог політичного експерименту, яким є ця країна, Томас Джефферсон, вважав, що для тривалого здоров’я американської демократії потрібні часті ”малі революції”, щоб її керівники не спочивали на лаврах, повні самозадоволення. І ці ”малі революції” тут відбуваються що кілька років, і країна з цього виграє.

Така ж перевірка поглядів щодо нашого Союзу Українок Америки може тільки вийти йому на користь, захистить його від інерції.

Як це зробити? Ну, наприклад, можна запитати себе, чому існує СУА? І ще, чому я є членкою СУА? Таку перевірку можна зробити собі на самоті і написати відповіді на папері, а ще краще — на сходах відділу, методом ”штормування мозків”, де кожний подає причину, навіть т. зв. ”дурну” причину і хтось один все це записує на таблиці. Тоді усі дискутують над висунутими думками і встановлюють порядок від найбільш важливих до найменш важливих. Далі можна проаналізувати, чи важливі причини для існування СУА дістають більше

ресурсів, більше уваги й часу членів, ніж ті, яким належить — на думку самих членів — менше цих ресурсів. Тут можуть з’явитися на списку і такі причини існування організації, які в даний час взагалі не входять в її діяльність, хоч, як виявляється, на них є потреба.

Доброю вітаміною для праці окремих відділів є також обмін досвідом усіх відділів.

СУА має відділи в різних частинах країни. Може якась програма одного відділу відповідає специфічним обставинам околиці, в якому він діє, і дублювати цю діяльність деінде може бути невдалим, а то й непотрібним. Знову ж, в якомусь відділі можуть займатися таким проектом, до якого не додумалися в іншому, але який і в тому іншому може бути потрібний, цікавий, корисний. Тому дуже важливо, щоб відділи постійно обмінювалися своїм досвідом, своїми нововідкриттями у писемних звітах, у вістках для ”Нашого Життя” й інших засобів масової інформації, в усних виступах на окружних сходах і конвенціях. Союз Українок Америки має чітко визначені форми діяльності чартером СУА, Статутом та законами уряду США, які стосуються гуманітарних (неприбуткових) організацій, яких дотримується. Це стимулюватиме нові форми діяльності відділів і СУА взагалі.

Серед найбільш успішних акцій СУА слід згадати видавничу діяльність, заснування Українського Музею в Нью-Йорку, зв’язків, широко розвинену суспільну опіку, виховну, організаційну та найновішу — екологію. Коли СУА починав свою програму стипендій, мабуть, ніхто не думав про те, що творимо еліту — йшлося просто про допомогу потребуючим студентам здобути освіту. Але результат такий, що СУА може ним гордитися. Нині СУА бачить наявні докази цієї акції у Польщі, Бразилії, Югославії та Україні, де її колишні стипендіяти самі розв’язують проблеми у своїх країнах, які допоможуть таким же молодим людям, якими і вони колись були.

Тому час від часу перевірмо свої годинники, заставою над тим, чому ми належимо до СУА, чому взагалі СУА існує, і цим розвинемо мускули нашої організації.

МБХ

ХРИСТОС І ПОЕТ

ЛЕГЕНДА

*Присвячую п.п. Стефанові і Галі Ванчицьким
— на спомин прогульки до Космача.*

Над Єрусалимом зійшло ясне сонце.

Була неділя. Та не була це буденна неділя по сабаші. По місті розійшлася дивна вістка, що Ісус Назарянин, який себе проголошував царем якогось безмежного царства і за своє бунтарство потерпів належну кару смерти на хресті, — воскрес! Родина і прихильники зложили тіло його в гробі, обвили плащеницею, жовніри сторожили гробу, та в невідомий спосіб гріб став пустий: Христос вийшов, воскрес!

В природі діялися невидані явища: з одних цвітів уносилися пахощі, ніби дими з пахучих кадилиць, синенькі дзвоники дзвонили тихенькими ніжними звуками: Христос воскрес! У співах пташок чути було пісню радості і ликування.

По місті загула вістка, що вірні бачили його, як ішов в ясності, зі світлим обличчям, з серцем, опроміненим любов'ю. І хто приблизився до нього, на того сходила невисловлена сила і благодать та незмірима щастя вселювалося ясністю в серце й душу. Юрби ходили по місті, обговорювали нічим неоправдану подію, і до гробу, де спочивав Ісус, ішли перші прочани.

Вірні плакали з радості й обіймали один одного, цілувалися, возвіщаючи:

— Христос воскрес!

— Направду, воістину воскрес! — гомоніли радісні відповіді.

Всі йшли, бігли шукати того, який воскрес, як проповідували пророки, як сам обіцяв — воскрес і усім має принести великі дари. Не розуміли, що це мають бути великі дари духа, й думали про дочасні добра.

Самотній поет вийшов подивитися на ранній світ, послухати співу пташок, подивитися на благоуханні цвіти. Вийшов, щоби нанизати шнурочок перлин — роси і потому малювати їх красками, вийшов вслухатися в музику природи і потому людям їхніми словами складати пісні — зібрати золотих струн сонячного проміння, щоби на них грати найкращі симфонії.

По дорозі поштовхувала його юрба, задуманого і заслуханого в гамори світів. До нього долетів людський голос:

— Христос воскрес!

— Воістину!

...А хвиля народу пливла по місті в різних напрямках, шукаючи воскресшого Назаряна.

Цей Назарей цікавив поета тим, що за свою віру і свою правду дав себе на хрест і, умираючи, проголошував любов до ворогів.

Поет ішов з юрбою і молився величавій святості. Він відчував, що йде назустріч Воскресшому, назустріч новому життю!

Душа його бажала цілим своїм еством побачити Воскресшого, почути його... Почула потребу обнови, потребу очистити себе від подиху юрби, від буденності...

Бажала цілющої купелі...

Нових доріг бажалося...

Велика туга вела його вперед, туга за чимось неосягненим, незнаним.

І він линув йому назустріч...

"Назареець мусив бути поет! — думав. — Дати себе розп'яти на хрест за царство, якого нема ніде на світі, умирати в болях з усміхом на устах, змочених жовцю; молитися за ворогів, проголошувати любов до всього людства... Це може лиш божевільний поет або поет — Бог! Всі поети криють в собі неперебрані скарби царства — укриті перед очима звичайних смертників... бо вони не розуміють його! А цей проголосив про скарби духа, а вони його небесне царство взяли за звичайне земне... І розп'яли його... А тепер юрба його шукає, гонена цікавістю".

І в душі поета жевріло бажання побачити Воскресшого. Вже вийшов за мури міста і остав сам у своїй мандрівці.

Перед ним щось заясніло.

Ясність зближалася, а в ній стояв Воскресший. З серця падали промені любови, з п'ятох ран зливалось безмежне щастя і падало в душу поета.

Йшов назустріч з дрижанням любови та бажання.

— Куди йдеш? За чим тужиш? — спитав його солодкий голос.

— Не знаю... — шептав поет, похиливши голову.

— До мене йдеш, за мною тужиш, мене шукаєш?!

Поет, оп'янілий від щастя, яке виповнило нутро його, схилився до стіп Воскресшого.

Христос підніс його своїми святими руками і пригорнув до серця, палаючого любов'ю.

— Ти один воістину затужив і шукав за мною. Товпа кружляє в мурах міста, шукає мене, а ти один умів знайти. За це я влию в твоє серце всі благодаті, які є в мене. Всі ласки, вся творчість буде вічно перебувати в твоїм естві! Любов'ю своєю обіймеш всіх і вся, творити будеш казкові замки і будівлі, в яких знайдуть захист твої потомки. Дарую тобі безмежне царство духа, в якому спічнеш, утікаючи від гамірного світа. Будеш говорити в хвилях відпочинку з квітами і метеликами, а свою тугу-біль розкажеш тільки природі і там знайдеш зрозуміння і полегшу...

...тобі назустріч буде сміятися сонце!

...місяць тобі скаже те, на що ще в людській мові слів немає...

...зорі освітять тобі твої дороги і стремління.

...в природі знайдеш рідню душу своїй.

...дарую тобі велику благодать — тобі, потомкам твоїм.

...але з усіма скарбами і добрами мусиш прийняти на себе і хрест мій, і мої терпіння... Ціле життя будеш його двигати на раменах своїх, юрба буде розпинати тебе, а ти будеш страждати і відкуплювати людство, як я. І будеш любити, як я, і будеш людям прикрашувати життя квітами... Приймеш zarazом всі наруги світу, всі його обиди, всі його поличники... І юрба буде над тобою насміюватись, як наді мною.

— О, Ісусе! — шептав поет ледве чутно, а з лица падали ясні промені щастя.

Віки кануть в безвість вічності... Потомки поета живуть в царстві, дарованим колись Христом їх предкові. І щороку, коли світ обходить урочисте свято Воскресіння Христа, Воскресший входить в їх душі і кріпить свій заповіт... Бо тільки їх настановив він своїми заступниками на Землі.

Марія Приймаченко.
Maria Prymachenko.

МИКОЛА КАГАРЛИЦЬКИЙ

”ОДНІЄЮ ДОРОГОЮ ЙДУ — ТА Й УСЕ...”

(У світі фантазій-магій Марії Приймаченко)

Автобус від Спільки художників України мчав нас до Болотні Іванківського району, що на Київщині. Того дня, 14 січня 1994 року, група діячів мистецтва зібралася відзначити 85-річний ювілей Марії Приймаченко. Приїхали в село, а на подвір'ї ювілярки самодіяльні артисти в національних строях із Іванкова вже виспівують пританцювуючи "Цвіте, цвіте черемшина", інших жартівливих пісень. На просторій веранді розставлені столи з наїдками й напитками для гостей: підходьте без запрошення, випийте чарчину за здоров'я господині й закусіть. Про по-селянському щедрий стіл, як на наші нинішні вбогі статки в незалежній і, на жаль, ой як залежній, у багатій і на горе знедоленій, за три роки самостійного життя пограбованій акулами комунізму, озлиденілій Україні, подбали син Федір і ласкава, привітна невістка Катерина.

Невеличка, але голосиста ватага колядників із Києва на чолі з Олександром Фисуном просто біля ліжка, на якому вмостилася Марія Приймаченко, дотепно розіграла їй присвячений вертеп, а на зміну вийшли іванківські колядники й заспівали "Добрий вечір тобі, пане-господарю", "Нова радість стала" (художниця ж народилася, осяяна зорею Ісуса Христа, Різдва Христового).

Запнена у квітчасту хустину з білими китицями по краях, господиня дивилася на гостей ясними, широко розкритими очима і вдячно наслухала божественних співів. А тим часом біля порога вишикувалася черга гостей — кожному ж хотілося лишити на спомин улюбленій

художниці частку свого серця і вдячності. Я привітав, скажімо, її книжкою "Оксана Петрусенко", платівкою із записами голосів Михайла Донця і Олександри Ропської. Запитую, чи слухала до війни в Київській опері Оксану Петрусенко і Михайла Донця в "Запорожці за Дунаєм" чи "Наталці Полтавці"? — "А якже, чула в "Запорожці" 1936 року обох. Дуже гарно співали наша Оксана Одарку, а Донець — Карася. Чудова опера, чудові виконавці, прекрасні декорації".

Я не затримуюсь довго біля ювілярки, бо люду до неї стоїть! Отож відійшов у куточок і спостерігав за маларкою, постарілою вже, короткозорою, слабосилою, але напрочуд жвавою і гарною з виду бабусею. Всіх знайомих упізнає — і художників Георгія Якутовича, Василя Перевальського, Володимира Прядку, Дмитра Пронича і своїх давніх друзів — мистецтвознавців Григорія Местечкіна, Ніну Велігоцьку, які багато зробили для пропаганди її творчості в повоєнні роки. Вшанував майстриню і відомий літературознавець, на той час віцепрезидент з питань культури і гуманітарних наук Микола Жулинський.

І знаєте, саме відчуття, що ти в цей день біля Марії Приймаченко, на її подвір'ї, в хаті — храмі духовності, хвилююче й піднесено позначалося на самопочутті всіх, хто прибув сюди.

Кожному дарункові Марія Оксентівна по-дитячому щиросердно й простодушно раділа, кожному знайомому щось ласкаве говорила, привітно всміхалась, здається,

аж серцем прихилилась.

А раніше, коли ще була молодшою, могла хай повільно ходити, зіпершись лівою рукою на милицю під пахвою, а правою — на ціпок. Поспішала на берег, що слався край городу, туди, де пташки щечечуть, трави цвітуть, дерева гойдають свої буйні віти, — і перед очі їй спливали диковинні звірі джунглів, південних і північних країн, підводні рибні царства, пташині гніздування... Предивні земножителі загощували до неї, всміхались їй, розмовляли з нею й просилися на папір.

Незвичайна ця селянка, родом із правіків і гість із прийдешнього. І прийшла вона до нас, щоб запалити ще одну зірку на небосхилі України. Ніби з іншої плянети вона і наскрізно наша, глибоко національна, зі своїм унікальним світобаченням, світовідчуттям, світосприйняттям, якій природою даровано малювати недоступне, недосяжне і таке рідне, близьке нам, аби ми не забували свого генетичного коріння, прароду, аби завше пам'ятали, звідки ми, куди простуємо. І в розумінні кодування генетичної пам'яті й фіксації на папері Марія Приймаченко — справжнє мистецьке диво. Вона така ж унікальна, як той нідерландський живописець-фантаст XV віку Гіронімус Босх (Бош, Бос ван Акен).

Утім, вона прийшла в світ, аби заявити, що і Україна мала й має своїх представників наївного мистецтва, що її твори, як зазначав відомий дослідник народного мистецтва Антін Серета, здатні витримати конкуренцію з полотнами Анрі Матісса. І не тільки з його. Вона стала поряд із сучасником Матісса дивним Анрі Руссо, картини якого екзотичною казковістю справляють величезне враження на глядачів, з угорським творцем великоформатних біблійних полотен Косткою Чонтварі, добродушним кавказцем Ніко Піросмані (Піросманішвілі), про котрого кажуть, що він один із тих поодиноких грузинів, хто достоту зглибив душу свого народу і геніально втілює у своїх композиціях. Виплодами фантазії вона може позмагатися і з Іваном та Йосипом Генералічами, котрі явили не лише оригінальні національні зразки примітиву, а й заснували в Хорватії самобутню школу наївного мистецтва, з якої вийшли Іван Веченай, Франьо Мраз, Міро Ковачіч, Іван Рабузін та ін. Школа ця сколихнула світ і погляди мистецтвознавців прикувала до Югославії, центру сучасного примітиву. Саме в Београді 1964 року вийшла перша в історії живопису "Всесвітня енциклопедія наївного мистецтва", в якій Марії Приймаченко відведено неабияку роллю. Утім, хто прокладе чітку межу між наївним і фантастичним мистецтвом і раз назавжди визначить, де Гіронімус Босх чи Пітер Пауль Брейгел, Сальваторе Далі чи Рене Магрітт наївний, а де фантастичний? Незаперечно, що всі вони — великі майстри пензля, генії своїх народів.

Марія Приймаченко хоч родом із когорти наївників (в неї примітивне й фантастичне тісно переплетене), за оригінальністю письма й світосприйняттям, а надто за відлунням у творчості прошумілих віків свого народу, вона скорше найближча до реформатора західноєвропейської опери, творця музикальної драми Ріхарда Вагнера, котрий у своїй славнозвісній тетралогії "Кільце нібелюнгів" ніби воскресив віки, а "Льоенгріном" проклав своєму народові широку дорогу в майбутнє, і весь свій грандіозний задум німецький композитор-новатор здійснив у єдиному генетичному ключі.

"Сороки-білобоки", 1967.

"Soroky-Biloboky". 1967.

Осібність української художниці в пляді примітивів світу ще і в тому, що за кольоритом вона — яскрава представниця народного декоративного живопису, а за фантастичністю сюжетів — геніальний примітивіст.

На жаль, за весь час буття в мистецтві Марію Приймаченку знали в нас як оригінального майстра декоративного живопису і тільки на першій ретроспективній виставці українського наївного мистецтва, що експонувалася в Українському домі у вересні 1994 року, картина художниці з Болотні було, нарешті, віддано належне — вони відкривали експозицію. Це визнання того, що Марія Приймаченко — старійшина українського примітиву XX століття і разом з Яковом Ющенком, також родом із Київщини, художником експресивної манери письма, психологічно заглибленим у своїх сільських героїв, практично не оціненим за життя, та Іваном Лисенком з Черкащини, вельми плідний доробок якого прибирає все ширшого звучання, торує шлях для розвою національного наївного мистецтва.

І як більшість представників наївного живопису, Марія Приймаченко вихована не в школі, не в середовищі інтелегентної родини, не в майстерні художника, тим паче не у вищому навчальному закладі, а на народних звичаях, традиціях, обрядах, одне слово, на народній культурі. Її узвичаєних принципів не похитнув жоден столичний метр у мистецтві — її очі, як і посестри Катерини Білокур, обіймають Україну і сягають космосу. Тут, у до щему рідному сільському оточенні, зродилися її земні й позаземні створіння, яких би не народила в жодному іншому куточку велелюдної плянети. Очевидно, тому навіть за найнесприятливіших обставин, коли художниця цілком безпомічною, наодинці зі своєю не-

дугою, не подумала поміняти своєї під солом'яними, а нині вже й черепичними та залізними дахами Болотні на Лондон, Нью-Йорк чи Париж. Про Київ уже й не йдеться — до нього перебралася категорично відмовилась. І то добре вчинила, бо в гамірному мільйонноголосому місті задихнулася б фізично й морально. А так від Болотні виявився й Париж не зовсім уже далеким — прийняв і привітав її роботи ще 1937 року. І пізніше їх не цурався й гостинно відчиняв для них виставкові зали. Ходять чутки, що і Пабло Пікассо як побачив їх, сказав: "Я схилиюся перед цим дивом — мистецтвом геніяльної українки" і зарахував авторку тих дивних панно до пантеону дванадцяти найзнаменитіших художників світу всіх часів і народів. Так це було чи ні — не так уже й важливо. Незаперечна істина: Марія Приймаченко — виняткового польоту фантазії майстриня витоків свого мистецтва з настінних розписів, вишивок на жіночих і чоловічих сорочках, рушниках, рослинних і геометричних орнаментів на килимах, різьблених тарілках, скриньках, гончарному й керамічному посуді, із вибагливих візерунків-символів на писанках, з народного лубка, з усього того, що підносило душу селянина, спраглого на красу. І не менше вона з народних пісень, легенд, переказів, козацького героїко-трагічного епосу. І хоча вона корінням *звідти*, в творчості завжди винятково оригінальна, часто несподівана, не передбачувана, загадкова і яскраво національна. Геніяльна дитина у 85 літ. Без сприйняття світу дитинними очима вона була б просто не мислима. А власне, всі талановиті представники наївного мистецтва — великі діти. Бо ж лише дітям властиво безпосередньо сприймати світ, дивуватися йому щомиті й свої прозріння реалізувати у своїй творчості. Дивовижна здатність! Нею болотнянська художниця винагороджена винятково й невичерпно — на роки, десятиліття!

І, мабуть, знову ж таки доречна народна мудрість: не прийшло б щастя, так нещастя допомогло. Бо коли Бог у людини щось дороге одбирає, він чимось її обдаровує — і щедро. І Марія Приймаченко — яскрава ілюстрація до сказаного. Доля позбиткувалася над нею з найранішого дитинства, коли почала себе пам'ятати й змусила дівчинку відчувати всю безмір страждання. А дитяче серце раніше і... беззахисне. Але ця ж жорстока доля подарувала їй геніяльну фантазію, яка рятувала її від фізичних мук.

Ось як розігралася трагедія за спогадами самої Марії Приймаченко:

"Баба Харитина пішла на Благовіщення. У нас по дорозі такі великі калюжі, вибоїни. Я наробила з землі вальків і кидала їх у калюжу. Хустину випрала, повісила на бабиних воротах. Хазяїною, матір виглядаю. А тут іде баба. Та як закричить, що я на її ворота свою хустину накинула: 'А куди ти? А що ти?'

Я ще знаю, що на піч лізла. А потім уся злякалась, тремчу. Очі стулю, ніби ховаюсь. Боюсь. А серед ночі: 'Ой таточку, ой матінко, ой страшно!' Все болить: голова, ноги... Три доби кричала. Потім баби кажуть: 'Везіть її в Сукачі, може, переляк'. А в матері близнята були...

Уночі запряг батько коня в підводу та й до баби Киндорихи.

...Так я на ногу і залишилась скаліченою. В Петрівку батько ставив стодолу, а я ще лежу, на ногу не можу ступити. І все більше сиділа, вишивала..."

*Керамічна ваза.
Ceramic Vase.*

Що ж спостигло вразливе дівчатко? Пристрит? Переляк? Параліч? А може, то був менінгіт?

Руки згодом дівчинці трохи відпустило, а ліву ногу, зігнуту дугою, перед війною в Києві вирівняли, однак болу не поменшало і віри в повноцінність життя не додалося.

Раннє каліцтво приголомшило й пригнітило мале дівча, воно намагалось якнайменше появлятися людям на очі, а передусім дітям, котрі особливо дошкуляли жалькими словами, насміхались з його неоковирної ходи. І Марійка знайшла собі заняття по змозі й по душі — пасла гусей на березі. І так їй було там привільно! Почувалася справжньою володаркою земного й небесного світу. І які тільки видива малювала її уява! І сприймала їх за справжні!

"Я моря любила, воду любила, ходжу берішком по болоті — там жабка стрибає, там рибка плаває, я гусей пасу, — згадує вона. — Чую: 'чирк' — то крокодил чирикає під сороку. Дивлюсь — верба нахилилась, на вербі — крокодил. А біля крокодила — мавпочка, жінка його. Він — у нірку, а вона — на вербі. Ось так, коли за звіра заміж підеш: у нього своє, а в тебе своє.

Верба нахилилась до річки, залізу й гойдаюсь. Гойдаюсь на вербі, а вода біжить до моря. Я співаю собі на болоті.

Не боялась я гадюк, ходила в постолах — шили в нас і з лози..."

Ось що їй Бог дав, відібравши нормальну ходу, — подарував виняткової сили політну фантазію, явив нам з італійського середньовіччя Джотто-пастушка, котра, як і той, виростає у великого національного художника.

Там, на березі, поблизу рідного обійстя, визрівав поклик Маріїної душі. Невдовзі було знайдено і вихлюп буйній уяві — гострою ломачкою почала малювати по мокрій землі й піску свої видива. Далі? "Якось біля хати, — згадує мисткиня, — на завітчаному лузі пасла я гусей. На піску малювала всякі квіти, побачені мною. А потім помітила синюватий глей. Набрала його в пелену і розмалювала нашу хату..."

Прибігли сусіди, угледіли ту красу на стінах — й

Тут клином світ зійшовсь...

Вінці тернові

дарує ця земля своїм синам...

Нас по одному викосить Чорнобиль,

світ не питає сиріт: "Як там вам?..."

Тут вічний герць добра і зла. Не тріє

царів, і не з дарáми, — а як тля...

Хто володіє нею — володіє

всім світом. Це із тайною земля.

Лиш де її заховано, ту тайну?

В яким соборі? У чийм дворі??

Це знала молода ріка Почайна

й дала проводирів нам — кобзарів.

Та ми і шлях, і кобзарів згубили...

О неукраїнська Україно, де

твоїх кобзаренят вогненна сила,

яка тебе крізь пекло проведе??

собі захотіли, аби дівчинка своїми квітами їхні оселі оtepпила — і зацвіли квітами болотянські хати. Рідна бабуся Марііна, вражена малюнками внучки, вигукнула в захваті: "Як у раю!" Та й за свої будівлі на обійсті дівчина не забувала: сінешні двері обмазала чорною глиною, а на неї нанесла білі й зелені квіти, а на хліві зобразила свиню з поросятами, над ліжком у хаті — килим із квітів і птахів.

І от що дивує: настінний розпис практично не відомий північному Поліссю, він — винахід Марійчиної фантазії. І подумалося: а чи не отак стихійно народ осягає красу, яка потім переходить у творчість і в національне самовираження душі?

Від бабусі Марійки перейняла любов до вишивання, яке стало на цілий десяток літ єдиною відрадою. Переносючи узор на полотно, вона не копіювала, а скорше фантазувала, маючи перед очима візерунки й заповоч у голці. Ті її візерунки побачила двоюрідна сестра Варка Матвіївна, яка очолювала артіль вишивальниць в Іванкові, забрала дівчину до себе — і тут вона невдовзі вирізнялась оригінальністю композицій. Паралельно брала і за олівець — і на папері виливала душу явленими перед очі химеріями.

Десять 1934 року в Іванкові ці її вишивки й графічні аркуші побачила київський майстер ткацтва й вишивки Тетяна Флору. Заінтригована небуденним талантом, вона навідала Болотню й порадила Марії малювати свої фантазії на папері фарбами. Батько негайно купив доньці акварельні фарби й альбоми для малювання. І поки Тетяна Флору розшукувала в Іванківському районі таланти, Марія тим часом кілька альбомів замалювала фантастичними звірами, птахами, квітами. І коли на зворотному шляху київська гостя знову відвідала Марііну хату, її здивуванню не було кінця-краю: талант дівчини вивергнувся, як вулканна маса. Ось де було справжнє

покликання. І хоч Марія Приймаченко на всю округу була вже знана як вишивальниця, до столиці 1935 року її привезли як народну художницю з декоративного розпису, в якому реальне й вигадане співжили в гармонії, як риба у воді. Головне ж, що ці аркуші були несподівані за композицією, за злетом фантазії, знаменували явище в народному мистецтві.

У лаврських експериментальних майстернях, організованих для народних майстрів із розпису, кераміки, гончарства, вишивки, килимарства, різьблення, Марія Приймаченко познайомилася з представницями петриківського розпису Тетяною Патою, Надією Білокінь, Палажкою Глушенко, миргородським умільцем Петром Верною, вишивальницею Наталкою Вовк, міцно подружилася з енергійною, вольовою, темпераментною майстрицею розпису Параскою Власенко, на власні очі побачила багатьох відомих художників — Василя Касіяна, Михайла Деревуса, Софію Бойчук-Налепинську, Василя Кричевського, Василя Седляра... Однак познайомитись, подружитись із видатними не означало для Марії Приймаченко перейняти чийсь стиль, метод. Навпаки, побачене, почуте впевнило її, що обраний шлях — єдиний. І її унікальна фантазія запрацювала, як млин.

З 1936 року розпочинається широке визнання художниці. Квіти, звірі, птахи — лямбдотив її творчості. Перший значний цикл "Болотнянські звірі" — це унікальний її земнокосмос, своєрідний карколомний всевітній цирк з усім його фетишизованим пташино-звірним і рослинним царством, в якому український язичницький пантеїзм в особі художниці знайшов геніального обоюновача, олюдновача, а головне — інтерпретатора. Ось так Болотня стала для Марії Приймаченко і столицею надхнення, і центром розв'язання всіх мистецьких проблем, і унікальним матеріалом для її станкових картин і панно на подальше творче життя.

Продовження в наступному числі

ЧИ ВИКОНУЄ УКРАЇНА КОНВЕНЦІЮ ООН ПРО ЛІКВІДАЦІЮ ДИСКРИМІНАЦІЇ ПРОТИ ЖІНОК

Український Центр Жіночих Студій (УЦЖС) створений у Києві в листопаді 1992 року з ініціативи Світлани Купряшкіної та невеликої групи молодих жінок, зацікавлених розвитком та вивченням сучасної проблематики статусу жінки і цілої галузі "жіночих студій".

Автор статті Світлана Купряшкіна — за фахом лінгвіст, працювала в московському Центрі Гендерних Студій. Завдяки дотаціям від фонду Сороса та програмі Рокефелерівської Фундації, УЦЖС провів ряд заходів щодо вивчення ролі жінок в Україні та включення їх у міжнародні організації. УЦЖС особливо активно сприяв підготові українських жінок до участі в конференції ООН у Пекіні.

УЦЖС — це малий центр, члени якого пов'язані з науковими та дослідними установами України. Більшість з них не є членами існуючих жіночих організацій. Це, до речі, явище, подібне до ситуації у США.

С. Купряшкіна не ознайоплена з працею СФУЖО та Міжнародної Ради Жінок (МРЖ), хоч добре знає працю Національної Організації Жінок та американських університетських центрів жіночих студій. Автор статті ставить питання співпраці не тільки з нами, але й з ширшим колом недержавних організацій.

Видання СУА вже включили нас у мережу наукового світу. Україна входить у мережу різних міжнародних товариств.

С. Купряшкіна також створила Українську Асоціацію Жінок з Вищою Освітою та Українську Асоціацію Фулбрайтерів. Обі організації є складовими частинами світових асоціацій.

В сучасній Україні існують різні погляди на проблему прав жінок та "жіночого питання". Перший виборює думку, що погіршення становища жінок на ринку праці, зростання насильства проти жінок і дітей, експлуатація жінки проституцією та інші відомі явища мають тимчасовий характер, пояснюються суто економічними негараздами і будуть поступово вирішуватись з переходом до ринку. Друга, не менш поширена точка зору, стоїть на становищі, що, нібито, все, що стосується прав жінок — це анахронізм комуністичної епохи, а сучасні цивілізовані держави не повинні робити різниці між жінками та чоловіками і вважати жінок "групою із особливими інтересами". Можна було б назвати і третю точку зору — стан жінок почне покращуватись лише тоді, коли самі жінки в широкій масі усвідомлять, що вони є затиснуті в правах як соціальна група і почнуть шукати спільних дій, а держава виступатиме гарантом їхніх громадських прав. Цей погляд ще не набув прихильників.

На сесії Комітету у справі Захисту Прав Людини в Женеві 12 липня 1995 року, де Україна представила доповідь щодо реалізації прав людини, було зазначено: "Економічні труднощі не можуть виступати роз'ясненням неспроможности держави шанувати права людини. В очах Комітету та в рамках Універсальної Деклярації Прав Людини немає і не може бути ніякої ієрархії економічних цінностей над пра-

вами громади" (Інформаційна Служба, офіс ООН, Женева, 12 липня 1995 р.).

Галузь міжнародного права, що займається правами жінок, має недовгу історію. Так само небагато і спеціалістів в цій галузі, бо сама проблематика вважається не завжди престижною як на державному рівні, так і всередині самих міжнародних організацій. Багато експертів та спеціалістів ООН, що працюють в цій галузі, самі вийшли із системи громадських жіночих неурядових організацій (НУО).

Але мало можна знайти проблем, які могли б так позитивно або негативно позначатися на міжнародному престижу держави, як дискримінація жінок, хоча жодній державі ще не вдалося повністю покінчити з цим явищем. Проблема полягає в тому, що дискримінація жінок — це явище часто не тільки і не стільки економічного порядку, скільки культури, віросповідання, традицій, виховання, стереотипів щодо місця і ролі жінки в сім'ї та суспільстві, що в рамках певної економічної системи набуває тих чи інших проявів.

Особливістю переходу від командно-адміністративної комуністичної системи до ринкових економічних відносин та утвердження засад демократичної держави і пояснюється зміна ставлення держав посткомуністичного табору до жіночого питання, а також нове усвідомлення Україною своєї ролі в очах світового товариства, ролі України в міжнародних організаціях. Відтепер визнання України та вклю-

чення її до міжнародних ринків та структур стало залежати від того, як оцінюється міжнародними організаціями загальний фінансово-економічний стан країни, а також ситуація з правами людини. Належне місце в цьому повинні посідати неурядові організації, що репрезентують інтереси різних соціальних груп.

Важливо також усвідомити, що колишні державні механізми спостереження прав жінок як важливого елементу радянської соціальної політики, а також гарантії праці, які хоча і обмежено, але в певній мірі захищали їхні інтереси на ринку праці, допомагали поєднувати виробничу діяльність з сім'єю, були ліквідовані. На сьогоднішній день в Україні заборонено більше ніж 200 професій для жінок, так званих "шкідливих та важких професій", і мало кому спадає на думку, що це є дискримінацією.

Квотна система представництва жінок в органах влади однією з перших була відкинута як радянський анахронізм, хоча тепер всім зрозуміло, що ця квота не визначала основ радянської системи і її скасування вдарило не так по самій системі, як по самому інституту представництва жінок. Треба зрозуміти, що, звичайно, квотна система в нинішніх умовах нерозвинутого громадянського суспільства не є "ліками" від усіх порушень прав жінки, але взагалі квота участі жінок у виборах від політичних партій — цілком нормальна річ, і про це згадувалось на парламентських слуханнях щодо виконання Конвенції в Україні в липні 1995 року.

Головним документом, що викладає позицію ООН щодо прав жінки, є Конвенція про ліквідацію дискримінації щодо жінок. Щорічно, звичайно у січні, а відтепер і двічі на рік, Комітет Ліквідації Дискримінації (CEDAW) розглядає 5—6 національних доповідей країн, що ратифікували Конвенцію, щодо її імплементації у конкретній країні. Комітет Ліквідації Дискримінації в рамках ООН виконує головну роль у визначенні, наскільки та чи інша країна вшановує права жінок. Голова Комітету звітує особисто Генеральному Секретареві ООН. Крім цього Комітету, питання з прав жінок в рамках загальних прав людини можуть розглядати інші постійно діючі органи ООН, а саме: 1) Генеральна Асамблея ООН; 2) Економічна та Соціальна Рада (ECOSOC); 3) Комісія Статусу Жінок; 4) Комісія щодо прав людини та її підкомісії у справах запобігання дискримінації та захисту меншин. Генеральний секретар ООН призначає спеціальних доповідачів (репортерів) з окремих тем та країн, що потребують особливого розгляду (наприклад, проблема масового винищення людей на расовій основі в Руанді, тощо).

Один із головних документів ООН — Конвенцію про ліквідацію дискримінації щодо жінок — було прийнято Генеральною Асамблеєю ООН у 1979 році, і у 1980 р. 64 держави — члени ООН — підписали Конвенцію на конференції в Копенгагені з нагоди середини Всесвітньої декади жінок. За станом на 1

жовтня 1995 року, 148 держав формально ратифікували Конвенцію Ліквідації Дискримінації.

Що таке Конвенція? Загально кажучи, це міжнародний біл про права жінок. В преамбулі (вступному тексті) Конвенції зазначається, що ліквідація дискримінації і досягнення соціальної рівності між чоловіками та жінками були одними з засадничих принципів ООН при його утворенні та були покладені в основу Хартії Об'єднаних Націй та інших міжнародних документів. Вказуючи, однак, що форми та прояви дискримінації, щодо жінок продовжують існувати у світі, Конвенція зазначає, що існуючі правові захисні механізми не змогли гарантувати належний захист прав жінок. Дискримінація жінки порушує засадничі принципи рівності прав, а перешкоди на шляху професійного та економічного розвитку жінок стримують загальний розвиток та процвітання суспільства.

З 1975 року регулярно стали проводитись Всесвітні конференції у справах жінок під егідою ООН, на яких представники держав-учасниць регулярно ставлять свої підписи під різними міжнародними документами, тим самим підтверджуючи свою готовність шанувати права жінок.

Україна, як незалежна держава, спрямована на побудову демократичного суспільства, ратифікувала всі документи ООН стосовно прав людини, включаючи права дитини і жінки.

Головне занепокоєння, що виказується з боку міжнародних організацій щодо узгодження українського законодавства з міжнародним в галузі прав жінок, полягає в тому, що українському законодавству взагалі властивий протекціонізм, тобто, цитую виступ Беати Шоп-Шилінг (Німеччина), головного доповідача щодо статусу жінок на 16-ій сесії ООН в Нью-Йорку, де розглядалося виконання Україною Конвенції про ліквідацію дискримінації: "Наявність в законодавстві України заходів, що спрямовані на полегшення завантаження жінки на роботі, або інших, які різним чином покликані підтримати її в материнстві, в умовах переходу до ринкової економіки мають негативний вплив на її становище на ринку праці, і замість того, щоб розширити її права, обмежують їх". Іншими словами, в ринкових умовах зайвий протекціонізм обертається для жінок дискримінацією при прийнятті та звільненні з роботи, так як вони стають "дорогими" робітницями, а держава не здатна нести весь тягар соціальних виплат і дотацій.

Другим пунктом занепокоєння називається наявність застарілих культурних та соціальних стереотипів щодо ролі жінки в суспільстві, які держава зобов'язувалася долати, в тому числі через засоби масової інформації, підпорядковані державі. Система освіти та виховання не зазнала значної перебудови і продовжує традиції соціальної орієнтації дівчат виключно на майбутнє материнство. Заниженим є і рівень професійних амбіцій жінок України при високо-

Закінчення на 33 стор.

"НАШЕ ЖИТТЯ", КВІТЕНЬ 1997

ЇДЕМО НА КОНФЕРЕНЦІЮ ДО БАФФАЛО

Згідно з рекомендаціями XXIV Конвенції СУА вирішено проводити семінари різних референтур з участю голів, референток і бажаючих членок. В минулому організаційні конференції були поєднані з пресою, а цим разом ще із референткою вільних членок, яка тісно зв'язана з організаційними справами.

З ініціативи і завдяки співпраці двох Округ — Північного Нью-Йорку (голова Марта Стасюк) і Огайо (голова Іванна Шкарупа) — перша міжокружна конференція відбулася 9 листопада 1996 р. в Баффало. На їхні запрошення поїхали взяти участь в конференції троє — Софія Геврик, Оксана Фаріон і я.

Отже, їдемо. У п'ятницю, 8 листопада, виїжджаємо з Нью-Йорку. Зранку — дощ і сильний вітер, заповідають гураган, а на півночі — снігову бурю. Здаємося на Божу волю і вирушаємо в дорогу. Їзда була тяжка і небезпечна, під впливом вітру авто їздило то вправо, то вліво.

Їхали ми горами. При дорозі не було газолінових станцій, щоб затриматися, а Софійка настоювала, що ще сьогодні мусимо доїхати до Баффало. Ми наємо напис "Корніг", а далі дорога закрита. З поліційного авта вийшов офіцер і сказав нам "добру" новину: "Всі дороги закриті і залляті водою". Подав мапу і показав, де ми знаходимося і як з'їхати з дороги. Оксана скрутила вліво і помалу ми "зсувалися" в долину. Можна собі уявити нашу радість, коли побачили напис "Голідей Інн". В суботу виїхали дуже рано, щоб на час бути на конференції. Знову їдемо через гори-доли на переїзді з дощем і снігом. З годинним запізненням доїхали до призначеного місця.

По дорозі журилися, чи наша тяжка подорож на щось придасться, бо і на півночі погода була погана. Коли відчинили двері на залю нарад, то не могли дихнути: заля була повна учасниць конференції.

Зборами провадила Марта Стасюк, голова Окружної Управи Північний Нью-Йорк, у присутності Іванни Шкарупи, голови Окружної Управи Огайо.

Катруся Нимира закінчувала свою доповідь "Жінка в Україні". Три роки тому вона приїхала з України до Америки, є членкою 12-го Відділу СУА в Пармі, провадить радіо програму, займається різними містецькими справами, а головню — любить працювати з дітьми.

Заступниця голови СУА з організаційних справ

Софійка Геврик порушила важливу справу — про спад членства в СУА. Як причину подала похилий вік членок, недомагання, транспорція і т. д. Звернула увагу, що їх треба заступити новими, молодими членками, а головню — старатися заохотити стати членками СУА новоприбулих українських жінок. Подала деякі напрямні праці, як створити в Окрузі організаційну комісію та опрацювати плян праці комісії. Старатися організувати нові відділи. Оксана Фаріон звернула увагу, що в СУА є багато вільних членок, які з тих чи інших причин не можуть брати активної участі в праці СУА, але вони також вносять певний вклад в нашу організацію. Вона плянує нав'язати зв'язок з вільними членками та подала пропозиції, як їх приєднати до СУА.

Пресова референтка Слава Рубель підкреслила, що преса відіграє велику роллю у формуванні світогляду кожної людини. На пресу звертають увагу всі організації, щоб про їх працю і діяльність було якнайкраще подано в пресі, а читачі належно оцінили їх працю. Преса — це пропаганда, це вікно у світ. Ми повинні більше писати про працю і акції СУА, інформувати не тільки наші часописи, але і місцеві американські.

Референтки підкресливали, що членки СУА роблять надзвичайно корисну і позитивну працю, вони є "підвалинами" нашої організації. Дискусія відбулася в приємній і товариській атмосфері. Порушено ряд питань відносно дальшої праці, а також були подані деякі пропозиції щодо надсилання матеріалів до "Нашого Життя".

Зустріч з окремими членками під час полуденку дала змогу зблизити нас і краще себе розуміти. Всі підкресливали, що такі конференції є корисними, бо дають можливість ознайомитися з нашими потребами і проблемами. Ми роз'їжджалися як давні добрі друзі.

В гостинній хаті п-ва Стасюків при вечері ми довго розмовляли на різні теми. До виїзду на "трувей" відпроварили нас Марта і Ліда Стасюк з чоловіком. Їхали по глибокому снігу і льоду, бо дорога не була ще прочищена. Молилися, щоб якнайшвидше переїхати так званий "снов белт". Коли на обрії показалося сонце, ми знали, що щасливо доїдемо додому. Незважаючи на тяжку дорогу, були раді, що конференція відбулася, а ми повертаємося додому в бадьорому настрої з приємними враженнями та заохотою до дальшої праці.

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

Повідомляємо, що Союз Українок Америки має електронну пошту **unwla@worldnet.att.net** — листи можна надсилати через комп'ютер.

Окружні Управи повідомили про заплановані окружні з'їзди:

2 лютого	Дітройт
22 лютого	Чікаґо
5 квітня	Нова Англія
13 квітня	Нью-Йорк
13 квітня	Північний Нью-Йорк
13 квітня	Південний Нью-Йорк

7 лютого з ініціативи ЗУАДК та на запрошення Генерального консула України в Нью-Йорку Віктора Крижанівського у приміщенні консульства в Нью-Йорку відбулася зустріч з міністром охорони здоров'я України для обговорення медичної гуманітарної допомоги в Україну. Представником від СУА була референтка суспільної опіки Лідія Черник.

8 лютого відбулися щомісячні наради Екзекутиви СУА. Наступні засідання Екзекутиви СУА відбудуться 15 березня ц. р.

9 лютого на запрошення Посла України у США д-ра Юрія Щербака в Українському Інституті в Нью-

Йорку відбулася третя річна зустріч з представниками українських американських організацій. Від Союзу Українок Америки були голова Анна Кравчук та заступниця голови Ірина Куровицька.

9 лютого відбулося засідання Екзекутиви Українського Музею в Нью-Йорку, на якому від СУА обрано Номінаційну комісію. Від СУА ввійшли Варка Бачинська та Ольга Тритяк. Загальні збори та перевибори заплановані на червень ц. р.

21 лютого в Торонті, Канада відбулося засідання Президії СКУ, в якому взяла участь голова СУА Анна Кравчук. Узгоджено дату Конгресу СКУ — 2-6 грудня 1998 р. в Торонті. Проголошено пропам'ятне відзначення Акції "Вісла" у травні ц. р. Під час пленарної сесії СКУ 30-31 травня ц. р. буде відзначено 30-ліття Світового Конгресу Українців.

22 лютого з ініціативи та на запрошення Головної Управи Вояків УПА, Об'єднання кол. Вояків УПА США і Канади та Крайової Управи Організації Оборони Лемківщини в Америці в Нью-Йорку, створено Крайовий Комітет для відзначення 50-ої річниці Акції "Вісла". Представником від СУА була Варка Бачинська, яка очолила комітет.

ЩИРО ВІТАЄМО НОВИХ ЧЛЕНОК НАШОГО ВІДДІЛУ — МАРІЮ ЯЦИКЕВИЧ І КАТЕРИНУ НЕМИРУ!

Надія Дейчаківська,

голова 12-го Відділу СУА в Клівленді.

ПЕРЕСИЛКА ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ" ТА ІНШИХ ВИДАНЬ СУА В УКРАЇНУ

У червні минулого року Екзекутива СУА схвалила плян заступниці голови СУА Ольги Тритяк переглянути вміст пачок на складі "Шюрґард" у Матавані, Н.Дж., де зберігаються надлишки видань СУА, та вислати їх в Україну.

Тому що приміщення складу у "Шюрґард" невелике, треба було переглянути, посортувати числа журналу "Наше Життя" і вислати все те, що може пригодитися, в Україну, де є обмаль українського друкованого слова.

Вибрано бібліотеки педагогічних інститутів України, де навчаються переважно молоді жінки — майбутні вчительки, з вірою, що видання СУА будуть їм не тільки цікаві, але й корисні.

У перегляді, сортуванні і пакуванні видань СУА взяли участь, крім авторки цього звіту, Мирослава і д-р Денис Стахови, яким Екзекутива СУА висловлює щирю подяку за їх труд.

25 листопада 1996 р. висилкова фірма "Міст" відібрала 46 пачок загальною вагою 1,896 фунтів і переслала їх по зниженій для СУА ціні до 32-ох міст України. У кожній пачці були різні річники та окремі числа журналу "Наше Життя". Запаковано також

книжкові видання СУА, а саме: Н. Ливицька-Холодна — "Поезії старі і нові", Н. Чапленко — "Українські назви з куховарства і харчування", конвенційні книжки СУА, дитячі видання "Кіт музика", "Мої малюнки", "Рік родини 1994", взори до вишивання (комплекти і окремі картки), картки С. Геруляк "Весільний убір голови молодой", звукові стрічки для дітей "Колядки й щедрівки" та інші.

До кожної пачки вложено лист-привіт від СУА.

На оплату пересилки книжок і журналів до України Екзекутива СУА призначила 500 дол. із фонду СУА.

На наше прохання українські кредитові кооперативи зложили такі суми:

"Самопоміч" у Нью-Йорку	1,000 дол.
"Самопоміч" у Ньюарку, Н.-Дж.	100 дол.
"Основа" в Пармі, Ог.	100 дол.
"Самопоміч" у Рочестері, Н.-Й.	50 дол.

Екзекутива СУА складає щирю подяку українським кредитовим кооперативам за їх розуміння важливості цього проєкту та за їх жертвенність.

Ольга Тритяк,
заступниця голови СУА.

ЩИРЕ СПАСИБІ СПОНОСОРАМ — ОПІКУНАМ СТИПЕНДІЯТІВ В ЮГОСЛАВІЇ ЗА ЗРОЗУМІННЯ ТА ФІНАНСОВУ ПІДТРИМКУ ПІД ЧАС ТЯЖКИХ ВОЄН- НИХ РОКІВ!

*Присвячую всечаснійшому о. Петрові Овадові з Боснії,
який у важких умовах знайшов можливість допомогти
українським дітям Югославії і Чернобіля.*

АННА КРАВЧУК

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА В ЮГОСЛАВІЇ

Окремі студенти та студентки Югославії одержували стипендії від спонсорів СУА на початку вісімдесятих років. Першою, яка закінчила медицину в Югославії, була Анна Гемон, спонсорована Славою Онуферко.

1988 рік був переломним роком, який відкрив двері до комуністичних країн Східної Європи, включено з Югославією, Румунією і т. п. Югославія була привабливою для туристів своєю красою та теплим кліматом на побережжі моря чи в горах. Комуністичний режим Тіто дозволяв більше свободи руху жителям тієї країни та гостям, ніж Радянський Союз. Про українців у Боснії, Хорватії, Сербії та інших республіках у складі Югославії, які переселилися із західної України на початку 1890-их років, було відомо. Як і в інших країнах іміграції, українці (русини) гуртувалися навколо церкви, дотримувалися своїх звичаїв, обрядовості та мали постійну пастирську опіку з України. В 1900 році заснували парафію у Прняворі та в Дев'ятині, опісля в інших містах. Будова церкви Преображення в Прняворі почалася в 1910 р. і швидко була завершена. В 1902, 1907 та 1913 роках сам Митрополит Андрей Шептицький відвідав своїх вірних. Початки не були легкі бо, як і в Канаді, Бразилії та Аргентині, обіцяного чорнозему не дістали, а опинилися серед лісів, які треба було викорчувати, щоб можна було обробляти землю. Займалися хліборобством, дотримувалися законів нової країни поселення, а дітей своїх посилали до шкіл, щоб запевнити їм краще життя. Гуртувалися при парафіях, з парафій виростили нові лідери їхньої громади, включно зі священниками та монахинями.

Страхоття Першої та Другої світових війн відбилися на українцях Югославії. Після закінчення Другої світової війни настав спокій, який тривав до розпаду СРСР. Країни у складі Югославії домагалися своєї незалежності (Сербія, Хорватія, Боснія й інші), почалася жорстока громадянська війна саме в країнах, де жили українці. Тим, що пощастило, виїхали до Хорватії або за кордон. Інші терпіли та були свідками, коли церкву Преображення висаджено в повітря і зруйновано. Чудом було, що Культурний Центр біля церкви зберігся. Багато українців загинуло, інші залишилися каліками-інвалідами.

Про Стипендійну Акцію СУА довідалися від насто-
"НАШЕ ЖИТТЯ", КВІТЕНЬ 1997

ятелів українських семінарій в Римі, де вчилися хлопці з Югославії, батьки яких не були спроможні оплатити їхні студії. І хоч Східня Конгрегація допомагала, все ж таки стипендійна допомога була необхідна. Марійка Гельбіг заохочувала СУА звернути більшу увагу на українців в Югославії, яких вона відвідувала разом з туристами свого туристичного бюро. Українське громадянство позитивно відгукнулося на заклик СУА. Одним із перших семінаристів, який одержав єрейські свячення з рук Папи Івана Павла II у травні 1988 р., був о. Григорій Роман Планчак. Він також був одним із перших, яких призначено в Україну. Спонсором о. Планчака було подружжя Олександр й Іванна Чайки (через 33-ій Відділ СУА). В 1989 році, повертаючись з Польщі, Віра Мицьо та Анна Кравчук відвідали українські поселення в Хорватії та Боснії під проводом о. Петра Овада із Прнявора. В той час спонсори Стипендійної Акції СУА піклувалися понад 50 студентами.

Була нагода познайомитися зі стипендіями СУА та їхніми батьками. Стипендійна допомога була потрібна, особливо для студенток та студентів вищих шкіл. Вони застали новозбудований Культурний Центр, церкву, збудовану в 1910 році, та громаду, яка горнулася до свого. Навчання (українською мовою) у малих семінаріях у Римі було мрією юнаків. Більшість з них були під опікою спонсорів СУА. Після закінчення середньої школи, деякі продовжували студії та ставали священниками, інші верталися додому та вступали в університети. Дівчата не мали змоги вчитися в українських інтернатах, зате вивчали українську мову в суботніх школах при церквах. Бажаючі стипендійної допомоги від СУА мусіли дотримуватися вимоги — знання або вивчення української мови, — яку ставить Стипендійна Акція СУА усім стипендіятам. Стипендійна Акція СУА втратила контакт із деякими стипендіятами під час громадянської війни. Семінаристи на студіях у Римі були нашим контактом, а українські монахині приймали на перебування дівчат, щоб рятувати їх від небезпеки війни. Іншим вдалося виїхати на навчання в Україну, Польщу та інші країни. Опікуни стипендіатів Югославії турбувалися ними, а ми спільно відшукували їх та далі допомагали їм, пересилаючи стипендії різними дорогами. Тетяна Мацевко з Югославії, закінчивши студії філології у Львівському державному університеті ім. Івана Франка та річний курс журналістики, в 1995 р. повернулася до м. Кули, де викладає факультативно українську мову у двох школах. Крім того працює на радіо в Новому Саді в українській студії диктором і журналістом. При Союзі русинів та українців Югославії є головою молодіжної організації, в українському товаристві "Іван Сенюк" керує танцювальним гуртком. Спонсорами Тетяни були Карл і Стелла Гакбарти із штату Мишиген.

В 1996 році під опікою Стипендійної Акції СУА було 34 стипендіяти у країнах колишньої Югославії.

МЕДИЧНА ДОПОМОГА ДІТЯМ УКРАЇНИ

ЧОРНОБИЛЬСЬКА ДИТИНА ОЛЕНКА БОБОШКО —
ПІД ОПІКОЮ СУА

Коли в 1991 р. до Пнрнярова, Югославія, приїхало понад 130 дітей з київських сиротинців, Союз України Америки одразу вислав гроші на їхнє харчування. Ми добре розуміємо розпуку батьків, які не є у змозі оплатити лікування своїх дітей чи прогодувати їх. Останнім таким випадком було лікування 9-літньої Оленки Бобошко з Києва — праправнучки Митрополита Василя Липківського — у Боркум Клініці в Німеччині. Ось лист до СУА її бабуні: "Оленка народилася півтора року після чорнобильської катастрофи. Прояви хвороби появились з першого місяця життя, спочатку захворювання шкіри, а з чотирьох років неперодерміт — важкий перебіг, полівалентна харчова алергія, бронхіальна астма з різними комплікаціями. Попри всі наші турботи та лікування в Україні захворювання прогресує. Згідно з висновками провідних фахівців, в умовах України немає можливості досягти успіху в лікуванні... Я — лікар, який допомагає іншим рятувати діток, а свою єдину внучку вилікувати не можу..." За стараннями членів української жіночої організації в Німеччині та "Зеленого Світу", знайшлася клініка, яка погодилася прийняти Оленку на лікування, а супровідницю Оленки, її бабуню, д-р Галину Денисенко — безплатно. Суспільна Опіка СУА оплатила перебування в клініці та дорогу. Оригінально лікування мало тривати 28 днів, але в дорозі Оленка захворіла на запалення легенів, тож і перебування у клініці було продовжене — від 16 грудня 1996 р. до 26 січня 1997 р. Ми знаємо, що Оленка потребуватиме дальшої лікарської опіки, знаємо також, що лікування у клініці Боркум було необхідне.

*Дев'ятилітня Оленка Бобошко з Києва.
9 year-old Olena Boboshchko of Kyiv, Ukraine.*

Попередніми роками Суспільна Опіка СУА надала фінансову допомогу Маркові Рубанові, Ганнусі Сверстюк, Вікторії Сарамаци, Маріянци Романич, та іншим дітям з України. Медичне устаткування, закуплене СО СУА, яке знаходиться в Обласній дитячій спеціалізованій клінічній лікарні у Львові, апарат магнетичного резонансу (MRI) при Київській лікарні швидкої медичної допомоги та катастроф і фіброгастроскоп у дитячій санаторії "Джерело" у Трускавці запевнює медичне обстеження сотням дітей в Україні.

Щиро дякуємо усім добродіям за пожертви, що дали змогу Суспільній Опіці СУА заопікуватися хворими дітьми. Віримо у Вашу дальшу підтримку, яка допоможе нам далі опікуватися ними.

Лідія Черник,
референтка Суспільної Опіки СУА.

Клініка у Боркум в Німеччині, де лікувалася Оленка Бобошко.

"Klinik für Dermatologie und Allergie Borkum" — Clinic in Germany where Olena underwent treatment.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

APRIL 1997

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

TO HANYA SVERSTIUK

March 19, 1990

by CAMILLA HUK

A small white coffin
to hold your little body.
And tomorrow, I think, is the first day of Spring

White roses from your grandfather
and tears from your dad.
And the sky is grey and overcast.
It is cold.

Solemn faces in fur coats,
Kind words from Nadijka,
a drop of chornozem,
and vision of zigzagging rows of
lots of other little white coffins
there.

Chornozem.
Chornobyl.

And the eternal question,
'God, WHY, God, why?'

LIGHTS OUT IN FEOPHONIA

BY DMZ

We piled out of a van, gasping for fresh air, into a courtyard in front of our hotel in Feophonia. No one said a word but our faces screamed our disappointment. At one time, the five story structure had beautiful iron work on its balconies; now rust tinted rainwater made brown stripes down the white painted walls. Smart, dark gray granite panels framed the entrance door, exemplifying the untidiness of socialist house painters. A six inch stripe of white paint crossed the top of the granite. Tall grass and low shrubbery obscured the building. As our tour guide went inside to announce our arrival and get our room assignments, the driver unloaded our luggage and drove off. We remained huddled together in the courtyard.

And then we saw them. They had been there all the time, a dozen or more children and a few mothers standing around the courtyard. The children were thrilled to see us, eager to look at us, and as their voices reached a crescendo of welcome and glee, the mood changed. By now, our Japanese-made and American bought suitcases on wheels, easy to maneuver on terrazzo floors, were keeling over on the uneven stones of the courtyard. The children rushed to help, the smallest reaching for the largest suitcases. And so this amazing entourage entered the lobby of the hotel.

Like "Alice Through the Looking Glass" we entered a place transformed into Wonderland. Facing the main entrance was a double white marble staircase centered by a very large window. To the left of the stairs, in a wood panelled nook, was the reception desk; to the right, the archway to the dining room. A side wall was hung with intricate tapestries and the children, pointing with pride, directed us to the elevator.

Our rooms were large, suites really, the woodwork, floors and windows all telling of yesterday's elegance made a bit shabby by today's furnishings. The dining room, where we assembled for dinner, held more mystical charms. It was a circular room, its black painted walls reflecting the Ukrainian gift for art, dramatically exhibiting totems depicting scenes from Ukrainian mythology interspersed with polished, knotted tree trunks. The low lighting added to the illusion of being in a forest.

From a giant tree stump, the mythical blossom of

the fern bloomed in great profusion. A carving of Dazh-boh with long golden whiskers presided over the table like an honored guest.

That night, it was the children who kept us from sleeping. Long past ten, they were out in the courtyard, chattering and laughing. There was a strange familiarity to the sounds, not the kind of familiarity one associates with everyday experiences, but the familiarity of something more remote, something remembered. And as I was drifting off to sleep, I remembered the long ago voices of children, I among them, in the courtyard of a DP camp, playing late into a summer's evening, annoyed at the mothers who tried to chase them to bed. I fell asleep touching my roots.

The next afternoon, the children came again. One of the mothers shyly told us they had prepared a surprise for us. That evening the lights went out, but the children would not be deterred. On the second floor landing, one of the teen-aged boys lit a tall candle and the rest of us followed him up the marble staircase, now in the glow of the candlelight, strangely iridescent. We were led to a large room with a piano against one wall. The boy carrying the candle placed it on the piano, negating the darkness.

In a theater like hush, we waited, our sense made more acute by the darkness and the candlelight. A girl with long dark hair played Chopin. Then, one by one, the children were introduced and performed. There was a four year old girl singing a folk song, two young fellows as comics, a village sketch by a trio of teenagers, a girls' duet, poetry recitation, and a haunting guitar recital by the candle carrier. The candle flickered on.

When the program ended, conversation began. They asked, we answered. All in the light of one candle.

We were told later that the electricity had come back on that night, but no one bothered to throw the switch. There was no dinner and none of the promised hot water -- nothing to break the spell.

The next day the children bid us farewell as they had welcomed us, with chatter and giggles, their jaws now busy with the chewing gum we had distributed.

Back in America, the enchantment of Feophonia has not receded. The children still roam the courtyard on a warm summer evening. They sing songs and make jokes and recite poems and play tricks; they spin dreams and make magic. The lights may go out in Feophonia, but as long as there is one lit candle in the hands of the children, there will not be darkness.

THE METAMORPHOSES OF OLEH ZUJEWSKYJ

by TATIANA NAZARENKO

Those who have been exposed to the poetry of Oleh Zujewskyj (1920-1996) at least once can never mistake his verses for those of another poet. The poetry of Zujewskyj (who was born in Ukraine, became an American citizen after World War II, and lived in Canada for thirty years until his recent death) is highly recognizable, though it echoes various modern poetic and artistic trends. The body of Zujewskyj's poetic work is not large. After five decades of intensive creative work, he published only eight collections of verse: *Zoloti Vorota* (The Golden Gate) in 1947, *Pid Znakom Feniksa* (Under the Sign of the Phoenix) in 1958, *Holub Sered Ate'ie* (A Pigeon in the Studio) in 1991, *Vybrane* (Selected Poems) in 1992, *Kassiopeia* in 1992, *Parafrazy* (Paraphrases) in 1992, *Obitsanka Radosty* (The Promise of Joy) in 1995 and the cycle *Estakady* (Estacades) in 1995.

Zujewskyj's poems have been well received by critics and members of the general public in Ukraine where the poet also has a reputation as an accomplished translator. To his credit are masterful translations from Guillaume Apollinaire, Paul Valery, Stephane Mallarme, Arthur Rimbaud, Jean Cassou, R.M. Rilke, Stefan George, William Shakespeare, William Butler Yeats, Emily Dickinson, Elizabeth B. Browning, David Ignatow and E.D. Blodgett. The reverse process has never been fruitful. For various reasons, Zujewskyj's poetry has not yet received the translator's attention it is due. Only a handful of poems have been translated into foreign languages and only ten have appeared in English. Unfortunately, most of his work remains unknown to those who cannot read Ukrainian.

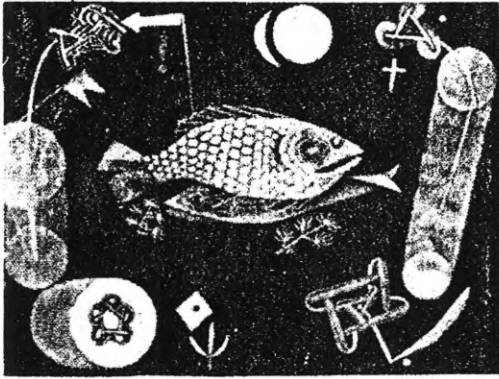
One of the most remarkable aspects of Zujewskyj's poetry is associated with his "translation" of the language of visual art into his own diction, usually accompanied by the metamorphosis of the images "borrowed" from famous artists. Such a technique implies the poet's "rethinking" and "refeeling" of another creator's intellectual and emotional experience as his own.¹ There is no mistaking that in the poem "Around the Fish" from the collection *Pid Znakom Feniksa* the images are taken from the picture (under the same title) of the Swiss surrealist painter Paul Klee (Fig. 1), but they have undoubtedly passed through the consciousness of the Ukrainian poet. With a certain

degree of accuracy, Zujewskyj introduces a couple of details which might be seen on Klee's canvas. Nonetheless, the poem is not intended to describe the picture. Those who have never seen Klee's work can hardly fancy it in their imagination no matter how deeply they immerse themselves into poetic discourse. Zujewskyj prefers to deal with his personal impressions triggered by observing the picture rather than with the work of art as such. Thus his poem is a meditation on Klee's vision of the world and deeply felt expression of this sensuous experience.

Like other surrealists, Klee believes that the world around him is a dynamic construct where incongruous images reveal their essence in the process of their juxtaposition. Geometrical shapes, often deformed or disproportioned, fragments of material objects, loose conventional signs and figures floating in the pictorial space are typically employed as structural elements of Klee's collages and compositions. "Around the Fish" is not an exception. It may be treated as a rebus. But it may also be interpreted as a symbolic message imprinted on seemingly disintegrated elements, conveying the code for composing unity through multiplicity.

According to Klee, the circle is associated with the notion of cosmic movement, while the arrow suggests length and direction. Klee's picture contains all these symbols of motion: the separated objects around the central figure of the fish are arranged to form the circle; at the top left of the picture is a red arrow. Thin lines stretch out from the arrow to the fish. Klee has succeeded in creating the impression that the depicted objects are not static -- they seem to be moving. But so has the poet. In the poem, Klee's intellectual concept of world dynamism is revealed through symbols of motion ("like map or branch extended into murkiness", "...the lightless horoscope of streams," where "stream" as "a steady flow of water" implies the idea of movement and change as well). The image of the fish which "seeks out her passageways among resplendent beams" also responds to Klee's perception of this dynamic and free creature. For Klee, the fish does not have any fixed location and becomes the symbol of the endless quest for place in the Universe. Zujewskyj, like the Swiss painter, also associates the image of the fish with the

AROUND THE FISH

Paul Klee. *Around the Fish* (1926).
Tempera and oil on canvas. Museum of Modern Art, New York.

Neither a leaf's mould nor commandment fables,
Like map or branch extended into murkiness
And throwing back its horizontal levels
To signs of space for tenuous epiphanies,

Have yet aroused, amassing all their forces,
Another likeness out of painting found anew,
Save only for ambiguous exhortations
To each duration when the act arose and grew.

And hence the fish, having declared her contour,
Seeks her passageway among resplendent beams,
While the bright yellow sun which hangs above her
Protects the lightless horoscopes of streams.

(Translated by Bohdan Rubchak)

ceaseless search. Yet one cannot read the poem without being made aware of the author's ambivalence toward such a quest which may lead to no other result than the "ambiguous exhortations to each duration when the act arose and grew." The fish (compared to the movement itself) is destined to seek her passageway among resplendent beams (presumably closer to the surface), but the horoscopes of streams remain "lightless" (literally "dark" or "obscure" in the Ukrainian original) anyhow. Does the poet consider this endless search to be irrelevant? Most likely not. This may be seen as a contradiction, not of the poem, but of life itself which is unfathomable and resistant to rational explication. And Zujewskij's "Around the Fish" is an invitation to further reflection on this mystery of human existence.

Another example of Zujewskij's metamorphic "translation" from the language of painting is his sonnet "A Lament for Ophelia" (cycle "Kassiopea"), which echoes the picture of Victorian painter J.E. Millais's "Ophelia," (Fig. 2) which is in turn based on the episode described in Act IV, scene vii of *Hamlet*. We can hardly regard Millais's work as a mere illustration to the well-known play. Having taken the idea from Shakespeare, Millais tried to reinforce the symbolic significance of the episode by depicting species of vegetation, chosen mainly for their meanings in the "language of flowers". Only some of them are taken from the text of the play; the majority are Millais's rather than Shakespeare's. Millais's picture contains daisies (symbolizing innocence), forget-me-nots (which carry their meaning in their name), pansies (standing for "love in vain"), violets (signifying chastity and the death of

the young), the poppy (a symbol of death), etc. The fact that all of these flowers are unlikely to have been simultaneously in bloom is simply ignored by the painter.²

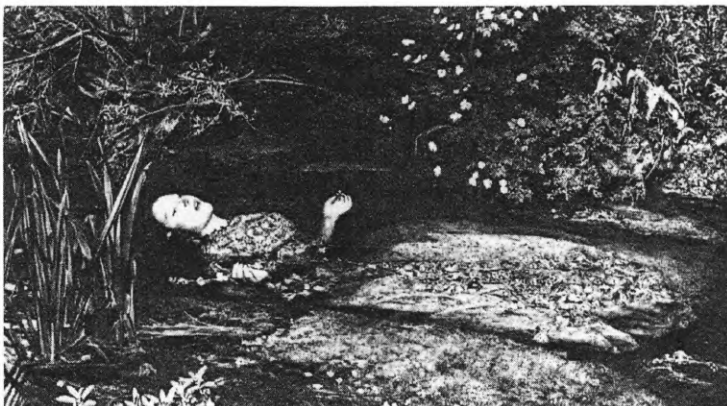
Abundant fresh greenery, depicted on both river banks and in the water, as well as on Ophelia's body, is symbolically opposed to the notion of death, which is explicitly present in the canvas. Ophelia is painted as still alive although her death is inevitable; her wet, heavily embroidered garments will soon pull the poor girl to the bottom. For Millais this symbolic opposition is an important compositional and stylistic device. His painting suggests that the death of such a lovely young creature is an extremely unfair and shocking event.

Zujewskij's poem does not seem to be completely in tune with Millais's painting. First of all, the symbolic lavish vegetation "in all its microscopic detail"³ on Millais's canvas is not presented with such meticulous delineation in the poem. The poet uses generalizing words instead ("the leaves", "love itself with wreaths"). Furthermore, Ophelia herself, so young, innocent and beautiful in Millais's canvas, lacks any individualized characterization -- she becomes, in Zujewskij's "translation", a symbol of love. Her name is mentioned in the title but not in the poem itself. Moreover, Ophelia's death -- which is referred to as "flowing toward morning in startled dream" -- is represented as an almost unnoticeable event in the sequence of an ordinary life routine. It does not seem to have an effect on the surrounding world. "The stream is still murmuring" and life goes on. This is the one thing the poet cannot accept. Meditating on the frailty and vulnerability of love, of which Ophelia is a symbol, the poet revolts against

the attitude toward the tragic event. However startling the death of a young beautiful creature may be, there is something essential hidden beyond the situation which has to be highlighted and emphasized. For the poet, the tragedy lies predominately in the assertion that love is essentially failing to be adjusted to cruel and unfair reality. Ophelia is doomed to die. And yet the poem contains an unexpected ending. A question mark. Why? Is it the author's subtle doubt about the pertinence of a lament? Does he retain a slight hope that sincere love might transcend rigid reality? It is up to the reader to solve the puzzle and fill the meaning of Ophelia's death with his own vision.

The imagery of Oleh Zujewskyj's poetry appeals to an intellectual and emotional understanding. But this same imagery, together with the poet's syntactical experiments and semantical play, have contributed to the difficulty and complexity that often face the reader. It is not surprising that Zujewskyj has an established reputation for being a complex master whose works are addressed to a sophisticated audience -- sophisticated with respect to a vast knowledge of European cultural heritage and a competence of thorough reading. However, the majority of Zujewskyj's poems have reliable clues for interpretation, especially the poet's "transformational translations" from the language of visual art. The essential thing about those verses is that the recipient of poetic information is supposed to participate actively in the "completion" of the work in his imagination by juxtaposing his own emotional and intellectual experience with that of the poet and the artist. However difficult such an interaction may be,

About the author: Tatiana Nazarenko has an M.A. and a Ph.D. from Kyiv State University and is working on a second Ph.D. from the University of Alberta. Her special interests are comparative literature and the literature and culture of the Ukrainian diaspora.

Sir John Everet Mallais. Ophelia (1852). Oil on canvas. The Tate Gallery, London.

A LAMENT FOR OPHELIA

The stream is still murmuring
Where the leaves conveyed brooding
And the glances endowed in that instant,
When there was neither breeze nor sandstorm,

But only the stooping blue
On the way, as befits a stableboy,
Was leading the songs incessantly
From lips to lips: who would not recognize

The sweet sum of their knell
Against the background of beach games
In the presence of solitary sun

Where, like mute clouds,
Love itself with wreaths was flowing
Toward morning in a startled dream?

(Translated by Jars Balan)

it presents its reward in the many challenging decisions that the reader makes in the process. This quality gives Zujewskyj's poems their special appeal

NOTES:

1. Ihor Kozetsky calls this technique a parody in the broad meaning of the word, understood as a kind of emphasized stylization. ("Iak chytaty virshi Zujewskoho." Oleh Zujewskyj, *Pid Znakom Feniksa*. Munchen: Na hori, 1958: 10-11). Bohdan Rubchak defines it as a translation from one poetic or artistic world into another. ("Maister zorystoho pereklady." Svito-Vyd, 1, 1993:9).
2. Warner, M. "Ophelia." *The Pre-Raphaelites* (London): The Tate Gallery, 1984), 96-97.
3. Millais, Geoffrey. *Sir John Everett Millais* (London: Academy Editions, 1979), 32.

Tree planting activities coordinated by the National Ecological Centre of Ukraine in the Carpathian mountains.

CHORNOBYL: SEEDS OF HOPE

by **CHRYSTIA SONEVYTSKY**
International Coordinator Global ReLeaf
AMERICAN FORESTS

Last Year the world remembered. It was the 10th anniversary since the tragedy at Chernobyl. Much was written on the subject: conferences were convened, scientific symposia were held, resolutions were passed, memorial church services were conducted and concerts in commemoration were commissioned. The 10th anniversary was also marked by the planting of a 314 acre Global ReLeaf forest in Florida, dedicated to the victims of Chernobyl. On the other side of the Atlantic, the National Ecological Centre of Ukraine, organized tree planting actions involving youth and citizens in several areas of Ukraine in order to restore some of the green canopy that these people left behind when they were forced to leave their native "polyssia".

At the inauguration last March, Dr. Yaroslav Voitko the first secretary of the Ukrainian Embassy in Washington DC delivered a message from Dr. Yuri Shcherbak, Ukraine's ambassador stating: "Today's Chernobyl Memorial Forest Inauguration gives a hope for the future to those who survived this horrible disaster, and a promise that by our joint efforts we can make this world a better place to live." Vice President Al Gore also sent his acknowledgement in recognition of this initiative.

The Chernobyl Memorial Forest project has been undertaken by AMERICAN FORESTS, the nation's oldest conservation organization whose history goes

back to 1875. Almost immediately after Ukraine proclaimed its independence, AMERICAN FORESTS extended its hand to a newly emerging nongovernmental environmental organization in Ukraine, the National Ecological Centre of Ukraine to become a Global ReLeaf partner. This fruitful cooperation has resulted in several successful undertakings.

It was the idea of the Chernobyl Committee of Washington, DC to plant trees on this the 10th anniversary of Chernobyl, that got the campaign off the ground. The Chernobyl Memorial Forest project was created in partnership with the St. Johns River Water Management District in Florida. The Chernobyl Committee of Washington DC assumed the costs involved in the printing of the "Seeds of Hope" notecards by the late Jacques Hnizdovsky. It was the sale of these notecards that resulted in contributions that could be dedicated towards the planting of trees both here and in Ukraine. Contributions from the sale of these notecards will also support the yet to be published "Album of Memories" that is being coordinated by the National Ecological Centre of Ukraine.

An appeal to involve US communities in the commemoration of Chernobyl's tragic anniversary by the "simple act of planting a tree" was heard by some of the Ukrainian-American Sister Cities. As a result trees were planted in some of these towns in the US. The town of Kent in Washington State planted a tree

at the exact moment (taking into account the difference due to time zones) of the nuclear explosion thus honoring some of the victims who perished there from its sister city of Kherson, Ukraine. As testimony of the involvement of some of these sister Cities ten large ceremonial live oaks have been planted at the Chornobyl Memorial Forest acknowledging the sister cities of Kyiv-Chicago, IL; Kaniv-Sonoma California, Poltava-Irondequois in New York State and Alushta-Santa Cruz, in California.

Enthusiastically embracing the idea, the National Ecological Centre conducted its own program of tree plantings during 1996. In Nizhin about 400 trees and bushes were planted in a park dedicated to Maria Zankovetska.

In Cherkassy, the NGO group "Green Ukraine" planted 600 trees of various species around child care centers and schools. Cherkassy is a city where many Chornobyl zone evacuees have resettled.

The "Zhovtnevyj Park" in Chernivtsi was the site of a tree lined path planting dedicated to the victims of Chornobyl. Participating in this event were such NGO's as: "Zelenyj Svit" Bukovinian branch of the EcoCentre, officials of the local city government and

Planting long leaf tree seedling. On the photo Mr. John Lesawyer and children of the Adamiak family from Ockala, Florida.

Childrens art work submitted for publication to the "Album of Memories" — National Ecological Centre of Ukraine.

a representative of the Ministry of Environmental Protection and Nuclear Safety.

And in Kyiv, members of the Eco Centre along with members of "Green Ukraine", city foresters, "Trees-Our Friends" members, students from the National Agrarian University planted about 12,500 seedlings of pine and other tree species in the Holosiyiv Forest.

The support for these tree planting projects has come from individuals and in some cases Ukrainian American organizations that have understood the significance of the planting of a tree and see in this act the symbolism of hope that this activity inspires.

It is obvious that these efforts are just modest undertakings, but maybe they are the "seeds of hope" that are necessary in this immensely complex and daunting challenge that Chornobyl has bestowed upon the human race and us in particular.

In conclusion, to quote Margaret Mead, "Never doubt that a small group of thoughtful committed citizens can change the world. Indeed it's the only thing that ever has."

LETTERS TO THE EDITOR

Dear Editor:

In view of the fact that the immigrant experience is a topic largely explored in American literature classes at the university level, I would like to express my appreciation for DMZ's contributions to Our Life. They are informative, entertaining and well written.

We need more of this kind of testimony of "our lives" in the diaspora. In that respect we trail behind many other ethnic groups. For instance, Italians, Chinese, and African-Americans are much more prolific in leaving a written legacy of their roots and immigrant experiences. DMZ's initiative merits recognition and encouragement. A collection of her essays in book form would be something to look forward to and would be an invaluable addition to the literature of this genre.

Hélène Turkewicz-Sanko

НАШЕ

ХАРЧУВАННЯ

Риба є дуже популярною стравою у світі: в Азії, Європі, Південній Америці. Вона здорова за м'ясо і її можна приготувати в різні способи. Ось декілька приписів.

ЛОСОСЬ З МАРИНОВАНИМИ ОГІРКАМИ НА ХОЛОДНО (SALMON)

4 горнятка води, **2** лаврові листки і **8** зернят чорного перцю
6 кусків (stakes) лосося 1/2 інча товщини (приблизно **2** фунти)
2 великі огірки, обібрані, тонко нарізані в кружальця
1/2 горнятка оцту
2 ложки цукру
1/4 ложечки перцю
1 мала цибуля, тонко нарізана
На поливу — зелений майонез

У великій ринці, заварити воду з лавровими листками і перцем. Варити півгодини. На кип'ячу воду вкласти куски лосося і варити від закипіння 8 хвилин. Готовий вийняти з води, вкласти на плоский полумисок, накрити і поставити до холодильника.

У середньої величини мисці посипати нарізані огірки сіллю і потрясти. Залишити на 30 хвилин. Відцідити і легко витиснути рідину. Знову дати огірки до миски, додати оцет, змішаний з цукром, перцем і цибулею. Накрити і вкласти до холодильника.

подавати на полумиску на листку салати "ромейн", обкласти кружальцями огірків і частинками цитрини. До поливання — зелений майонез.

ЗЕЛЕНИЙ МАЙОНЕЗ

2 горнятка майонезу
1/3 горнятка нарізаної зеленої петрушки
1/3 горнятка зеленого кропу
4 ложки оцту, найкраще "балзамік"
1/2 ложечки тургуну (tarragon)
2 зелені цибульки, нарізані

Всі складники дати до електричного змішувача і змолоти. Вистудити.

ЗАПІКАНИЙ ТУНЕЦЬ

18 штук сухариків "saltines", дрібно покритих
1 горнятко дрібно нарізаної селери
Три 6 1/2-унцових баньок тунця, відцідити

2 ложки втертої на тертці цибулі
сіль і перець — до смаку
1 горнятко молока
3 яєць, легко розколючених

Підлива з огірків

2 огірки обібрати, вийняти зернятка і дрібно посікти
вода
2 1/2 ложки масла або маргарини
2 1/2 ложки муки
сіль
1 1/2 ложечки втертої цитринової шкурки
1 ложка цитринового соку
2 жовтки
зелена січена петрушка і кружальця огірка до прибрання

У великій мисці змішати молоко, яйця і сухарики. Залишити на 5 хвилин, часто мішаючи.

Змішати з тим селеру, тунець, цибулю, перець і сіль. Влити ту масу до добре натовщеного посуду до печення хліба (10 x 5). Пекти в нагрітій до 350° печі 1 годину. Пробувати паличком, чи готове. Трохи вистудити.

ПІДЛИВА З ОГІРКІВ

У ринці на 2 кварта варити на легкому вогні огірки в одному горнятку води до м'якості. Відцідити і додати води, щоб було 1 3/4 горнятка рідини. Нехай трохи вистигне. В ринці стопити масло або маргарин, додати муку, мішати, додаючи потроху залишену рідину, мішати, щоб підлива була суцільна і густа. Додати сіль, цитринові шкурку і сік та зварені огірки, варити до закипіння. В малій мисочці вбити жовтки, влити трохи гарячої рідини і поволі вливати рідину до ринки і варити, постійно мішаючи, щоб згусло, але не закипіло.

Спечений тунець вийняти з посуду на полумисок, полити частиною підливи. Прибрати і окремо подати підливу.

КОРОЛІВСЬКІ КРАБИ

3 ложки масла або маргарини
2 ложки дрібно нарізаного зеленого перцю
1/4 горнятка муки
3/4 ложечки сухої гірчиці (dry mustard)
сіль
3/4 ложечки "Worcesterhire"
1/8 ложечки паприки
1/8 ложечки перцю
1 1/2 горнятка молока
2 ложки "шері"
2 жовтки
два 6-унцові картоники морожених крабів з Аляски. Розморозити і добре відцідити.

В ринці місткістю дві кварта стопити масло на легкому вогні. Додати зелений перець і варити до м'якості (5 хвилин). Додати муку, гірчицю і сіль, "Worcesterhire", сос, паприку і перець і добре вимішати. Варити на легкому вогні і поволі додавати молоко і "шері", щоб закипіло і згусло. Зняти з вогню. Нагріти піч до 350°. В горнятку вбити жовтки, додати 1/4 горнятка гарячої підливи і добре вимішати. Поволі вливати підливу до ринки і швидко мішати, щоб не робилися галки.

Додати краби. Влити все до натовщеного вогнетривого посуду місткістю 1 1/2 кварта і пекти 25—30 хвилин.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ДІТРОЙТ ХРОНІКА ЗА 1996 РІК

Відділ	Місцевість	Голова
5-ий	Дітройт	Емілія Ониськів
23-ий	Дітройт	Уляна Мерек
26-ий	Гемтрек	Віра Гнатюк
45-ий	Воррен	Орися Лончина
50-ий	Ен Арбор	Любомира Чапельська
53-ий	Воррен	Марія Лісовська
58-ий	Дірборн	Юстина Нелліган
63-ий	Дітройт-Воррен	Ольга Гриньків
76-ий	Воррен	Марта Василькевич
81-ий	Дітройт	Олена Лісківська
96-ий	Воррен	Лідія Казевич
115-ий	Воррен	Марія Никифоряк-Нона

Голова Округної Управи — Квітка Іваницька.

Дітройтська Округа — найстарша з усіх Округ в адміністративній структурі СУА, була заснована в 1935 році, маючи три відділи. Тодішня назва була "Центральний Комітет СУА". Ще двічі мінялася назва, щоб остаточно прийняти назву "Округна Управа СУА", яких тепер є дев'ять. У склад Дітройтської Округної Управи входить 12 відділів із приблизно 380 членами. Найстаршим нашим Відділом є 26-ий, заснований в 1932 році, наймолодшим — 115-ий, і щодо дати заснування (1991 рік), і щодо віку членок — "тридцятиріччя". В XXIV Конвенції СУА взяло участь 7 членок, включно з головою Округної Управи. Наша Округа відзначилася на Конвенції найбільшою і, на нашу скромну думку, найкращою виставкою публікацій.

Як загальновідомо, наша Округа пишається власним, повністю виплаченим будинком, в якому, крім нашої домівки, є два комерційні підприємства, що допомагають нам оплачувати всі видатки, зв'язані з будинком. Округна Управа відбуває регулярно ширші сходи в першу суботу кожного місяця, за винятком літніх місяців (липень—серпень) і зимового січня. Округний з'їзд, поєднаний із загальними зборами, відбувається переважно в лютому.

У зв'язку з допомогою для України, Централя СУА призначила нам Дніпропетровщину. Ця допомога дуже добре проходить. Ще попередня голова Округної Управи Ліда Колодчин нав'язала особистий зв'язок з Дніпропетровським Союзом Українок, зустрілася з їхньою головою Орисею Сокульською в Києві під час своєї вакаційної поїздки по Україні вліті 1995 р. і ще й подарувала від себе 100 дол. для їхніх потреб. Наша Суспільна Опіка при Округній Управі дуже гарно вив'язується з цим завданням. Проведено збірку на сиротинці в Дніпропетровську — розіслано летючки до шкіль церкви Непорочного Зачаття і батьки дітей дуже активно відгукнулися. Бюро віцегубернатора подарувало велику кількість медведиків для дітей. В цілому, в 1996 році вислано від нашої Управи 43 пакунки з одягом (для дітей і дорослих), вітаміни, туалетні прибори, забавки. Окремі Відділи також висилають від себе пачки, або жертвують по 25 дол. на оплату пересилки пачок. Округна Управа отримує численні листи з подяками.

Тепер перед Округною Управою виринув задум — перейти на комп'ютерську систему. З тією метою Оля Лісківська-Морган збирає і досліджує потрібні інформації.

З нагоди 20-ліття Українського Музею в Нью-Йорку ми подарували 500 дол. на бібліотеку, яка міститиметься в новому будинку Музею.

ПРАЦЯ ПО ВІДДІЛАХ

5-ИЙ ВІДДІЛ, патронка княгиня Ольга, заснований в 1933 році, має тепер 48 членок. Сходи відбуваються щодругої суботи місяця, пересічна участь 20-25 членок. Раз в році маємо Службу Божу в наміренні всіх членок, а за покійних — Панахиду. В цьому році організаційна референтка придбала 5 членок. Суспільна Опіка виготовляє кошечки з продуктами для німецьких членок на Різдво і Великдень. Для придбання фондів на покриття видатків влаштовано три продажі печива і один обід для ширшої публіки, а також виграв речей, подарованих членами. Відділ завжди допомагає при імпрезах, влаштованих Округною Управою. На День союзанки у вересні сам один зайнявся варениками.

23-ИЙ ВІДДІЛ ІМ. ОЛЬГИ БАСАРАБ заснований в 1933 році. В останні роки померло кілька членок, але і приєднано нових, щоправда старшого віку. Тепер Відділ має 29 членок. Майже кожного року влаштовуємо різдвяну імпрезу. В лютому відзначаємо пам'ять нашої патронки Ольги Басараб, а в травні вшановуємо матерів імпрезою і Богослуженням. Відділ оплачує одну стипендію для студента семінарії в Бразилії. Висилаємо пачки до Дніпропетровська. Допомагаємо при імпрезах Округи.

26-ИЙ ВІДДІЛ ім. Ольги Басараб — найстарший діючий Відділ в Окрузі. Заснований він в 1932 році д-р Марусею Бек, яку наділено почесним членством Відділу. Катерина Кобаса є почесною головою Відділу, діюча голова — Віра Гнатюк. Тепер Відділ має 35 членок. Сходи відбуваються переважно в третю неділю місяця, на які голова приготує короткі доповіді на різні теми. Переважно половина членок бере в них участь. Відділ має референтури — організаційну, суспільної опіки і господарську. Вислано 8 пачок в Україну і 4 до Бразилії. Для придбання фондів проводиться продаж печива 4 рази в році і один обід на День Подяки.

45-ИЙ ВІДДІЛ ІМ. КАТРУСІ ЗАРИЦЬКОЇ заснований в 1979 році, має 31 членку. Відділ має кілька мистецько талановитих членок, з якими легко плянувати імпрези. Вже втретє влаштовано власними силами розваговий вечір в залі парафіяльного осередку св. Йосафата, який пройшов з великим успіхом. Підготовляється виставка дитячої творчости з мистецької студії ім. Олекси Новаківського зі Львова. Відділ відбув загальні збори в січні 1996 р. Управа залишилася та сама з малими змінами в референтурах. Сходи відбуваються кожного місяця, за винятком літніх

місяців (липень—серпень), з інформативними рефератами на різні теми. Від Відділу вислано 4 пачки в Україну — три до Львова, а одну до 149-ої школи в Києві. Стараємося про допомогу таких крамниць як К'март Сем'с Клюб і Мервіно. Від двох останніх пощастило дістати гарний дитячий одяг. Відділ має одну стипендістку в Бразилії, з якою листується. Багато членок нашого Відділу зацікавлені в класичній музиці і час від часу відвідуємо музичні імпрези. Ми вислали дві делегатки на XXIV Конвенцію США. У вересні Відділ допомагав у Дні союзнянки.

50-Й ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНИ ОЛЬГИ заснований в 1966 р., має 14 членок. Ширші сходи відбуваються один раз в місяць, на яких звичайно виголошуються доповіді на різні теми — з літератури, медицини, точних наук, про сучасні проблеми тощо. У жовтні минулого року Відділ видав книжечки (двомовні) з переписами салаток і закусок з України. Прихід пішов на придбання шістьох бандур для школи ім. Олега Ольжича в Миколаєві, які закупила в Чернігові наша членка Надія Стрихар і доставила до школи. Відділ влаштував новорічну зустріч для ширшої української публіки в Ен Арбор, на якій виступила Лідія Данильчук, артистка Львівського Молодечого Театру, з рецитацією поем Лесі Українки. В червні Відділ мав "родинний" пікнік, на якому відзначив своє 30-ліття.

Відділ гостить і допомагає фінансово студентам і науковцям з України, жертвам Чорнобиля, які лікуються на Кубі, фондує стипендії в Україні, шле пакунки сиротинцям в Україні, допомагає дівочому інтернатові в Прудентополі, Бразилія. Членки нашого Відділу беруть участь у праці Округи. Відділ має 100% передплату "Нашого Життя".

53-Й ВІДДІЛ ІМ. СОЛОМІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ заснований в 1972 році, налічує 29 членок. Місячні сходи відбуваються регулярно і на кожних з них є гутірки, майстрування, доповіді, якийсь цікавий фільм або відео. Щороку членки сходяться в січні на різдвяну зустріч. Суспільна Опіка виготовляє кошики на Різдва і Великдень для потребуючих родин. У квітні відбулася дуже вдала імпреза в приміщенні Культурного Центру — показ моди з участю крамниці "D'Mars Fashions". Було багато цінних вигравів, подарованих членками, і всі гарно забавилися. Відділ гостив у себе студенток зі Львова, які тут студіюють (за старанням Віри Андрушків) американські методи управління "менеджмент". Під час Дня союзнянки Відділ займався лотерією. Відділ спонсорує "Світличку" для дітей 3-5 років (україномовна). Вислано дві великі пачки до Дніпропетровська. Відділ має одну стипендіятку в Бразилії. Чотири членки з нашого Відділу є в Управі Округи.

58-Й ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ заснований в 1947 році (англомовний), в 1997 році відзначатиме своє 50-ліття і вже робляться до цього приготування. Відділ має 26 членок. Вже традиційно в жовтні влаштовано обід в "Українському Селі" з гарною програмою і лотерією. До обіду пригравала німецька оркестра і обід складався з німецьких страв, але на залі, виповненій шчерть, панувала українська атмосфера. Тепер Відділ задумав великий проєкт — придбати піклувальний дім для потребуючих осіб, щоб на схилі їхнього життя дати їм справжню українську "ніжну, люблячу" опіку. З тією метою надруковано запитники і роздано в українській громаді Дітройтської метрополії, щоб мати точніші дані, скільки є тут таких потребуючих українських осіб. Над тим проєктом Відділ співпрацює з Товариством Українських Медсестер. Відділ також допомагає в "Українському Селі".

63-Й ВІДДІЛ ІМ. СОФІЇ РУСОВОЇ заснований в 1954 році, має 40 членок. Ширші сходи відбуваються регулярно, кожного місяця, крім літніх і грудня. Культосвітня референтка подавала історичний календарець на даний місяць і завжди була коротка програма при співпраці багатьох членок. Були відчитані такі доповіді: "Лев Ребет і Степан Бандера", "Сучасні герої", "Листопадова річниця", "Останні дні Митрополита Шептицького", "125-ліття народження Лесі Українки", "Спомин з похорону Т. Шевченка", "Шевченко — маляр", "Різдвяні звичаї", "Великодній спомин з концентраційного табору", "Оповідання-спомин 'Качка' Д. Гуменної", "День матері", "Іван Франко — поет", "Трагічний місяць травень — Петлюра, Коновалець, Івасюк", "Борцям за волю", "5-ліття незалежності України і Конституція". Програми були доповнювані відповідними поезіями, а часто для розвеселення — гуморесками й жартами. Влаштовано два святочні обіди (лише для членок Відділу) — різдвяний в січні, поєднаний зі загальними зборами, і в квітні — великодній. Відділ виконує обов'язки відносно Централі і Округної Управи, співпрацює з іншими відділами. Голова завжди присутня на сходах Округної Управи, дві членки є в Управі Округи.

Відділ є членом Українського Музею в Нью-Йорку, одна членка подарувала гуцульський килим-веретку, який буде включений до їхньої збірки. Вислано дрібніші речі до крамнички Музею. Голова влаштувала виставку кераміки в нашій домівці, а також у приміщенні кредитівки "Самопоміч". Демонструвала техніку малювання кераміки під час парафіяльного фестивалю і на "Ярмарку старого світу", які відбуваються щорічно. Маємо одну стипендіятку в Аргентині, з якою листуємося. В цьому році вислано їй додатково 100 дол. у зв'язку з трагічною смертю її батька.

Крім одягу і забавок, які Відділ складав до Округної Управи для висилки до Дніпропетровська, вислано 8 пакунків на різні адреси з одягом і харчами, а також з книжками до Донецька. На листу 10-ліття Чорнобиля членки зложили 100 дол. Доходи черпаємо з продажу печива, лотерії і датків на святочні обіди. Суспільна Опіка відвідує хворих, посилає картки з побажаннями одужання, допомагає в транспорті. За померлих даємо на Служби Божі і висилаємо некрологи до "Нашого Життя" з датком на Пресовий Фонд. Торік померли три наші членки, які довгий час хворіли. Одна членка оплачує передплату "Нашого Життя" для Союзу Українок в Україні.

76-Й ВІДДІЛ ІМ. НАТАЛІЇ КОБРИНСЬКОЇ заснований в 1963 р., має 40 членок. В цьому році приєднано до Відділу три нові членки, а у травні ми попрощали на вічну дорогу нашу членку Ольгу Мухній. Сходи відбуваються в третю середу місяця. В листопаді ми влаштували нашу традиційну дитячу "вишивану" забаву, але це була особлива — ювілейна, до 30-ліття існування садочка.

Наші загальні збори відбуваються разом із різдвяними святочними сходами. В березні влаштували вже традиційного "Оселедця" з виступом у програмі гості з Торонта — Анни Гаврись. Ми вислали двох делегаток на XXIV Конвенцію США — Лїду Колодчин і Рому Дигдало. Відділ післяв три пачки до Союзу Українок у Криму.

Спонсоруємо одну студентку в Бразилії.

Наша членка Олександра Воробкевич відсвяткувала 90-ті уродини. В "Нашому Житті" були поміщені наші 4 дописи: в лютому числі — "Дитяча 'вишивана' забаву", в квітні — "Традиційний оселедець", в липні—серпні — "Нашій членці сповнилося 90 років", в грудні — "В пошану Наталії Кобринській".

81-Й ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ заснований в 1964 році, має 17 членок. Сходини відбуваються щомісяця, крім літа. В цьому році ми мали 8 сходин. Загальні збори звичайно проводимо з початком календарного року. Праця нашого Відділу від заснування була спрямована на ширення інформації про Україну — її культуру, історію, народне мистецтво, а також на харитативну діяльність. Відділ має свою збірку ляльок в українській народній нозі та історичних постатей. Ми взяли участь в "Ярмарку старого світу" у Соутфілі, а також у Рочестері, Міш. Вислано кілька пачок в Україну до Тернопільської області. Дві наші членки оплачують стипендії для студентів у Бразилії. Голова й членки беруть активну участь у всіх починах Округної Управи СУА, а також української громади Дітройтської метрополії.

96-Й ВІДДІЛ ІМ. АЛЛИ ГОРСЬКОЇ заснований в 1968 році, має 16 членок, на 5 більше, ніж у минулому році. Мали ми 8 сходин і один пікнік з родинами в серпні. В жовтні 1995 р. при співпраці із 115-им Відділом влаштували два виступи відомих акторів з України — Богдана Ступки та Світлани Ватаманюк, режисер Валентин Козьменко-Делінде.

На наших сходинах ми мали доповіді і дискусії на актуальні теми, а саме: Чи вчити неукраїнців писати писанки; Чи українці зникнуть як етнічна група в Америці; Як зацікавити молодших жінок — наших дочок — вступити до СУА; Як можемо допомогти новоприбулим з України і втягнути їх у громадське життя; Статті в "Літературній Україні" і "National Geographic" на тему 25-ліття археологічних розкопок в Україні, де знайдено скарби скитів. У вересні Відділ зорганізував прогульку до Дітройтського інституту мистецтва оглянути виставку гобеленів з Фльоренції. Відділ брав численну участь в усіх імпрезах Округної Управи, а саме: у відзначенні 70-ліття СУА (в грудні), у спільному колядуванні в домівці (в січні) і в Дні союзянки (у вересні). Відділ допомагає своїй членці Вірі Андрушків зі студентами з України, які приїхали сюди на курси менаджменту і також із тими студентами, які є тут на дворічних студіях. Відділ також допомагає "Черкаським козакам" і родині в Черкасах, яка виховує 12 сиріт. Їм

вислано чотири пачки з одежею. 8 наших членок займають різні пости в Управі Округи, включно з головством.

115-Й ВІДДІЛ ІМ. ЛІНИ КОСТЕНКО заснований в 1991 році, має 10 членок. Цього року ми зосередили наші зусилля в трьох напрямках: поширювати знання і підвищувати рівень свідомости про українську культуру між українцями і серед великої американської громади; збирати фонди на більші майбутні проєкти; приєднати більше членок. Цього літа ми взяли участь у двох престижних американських мистецьких виставках — "Ann Arbor Arts Festival" і "Detroit Festival of the Arts". На тих фестивалях ми спонсорували місцевого мистця-писанкаря Романа Сенюка, який виставляв свої праці і демонстрував техніку писання писанок. Ми також продавали карточки, зроблені членками Відділу.

Голова нашого Відділу Марічка Никифоряк-Нона взяла на себе обов'язок асистувати Миросі Бараник, яка вже 30 років провадить дитячий садочок з рамени 76-го Відділу.

Наша друга ціль — придбання фондів на майбутні проєкти поволі реалізується. Ми мали продаж печива, "Tupperware" і "Discovery Toys". Значний прибуток мали від продажу писанок і карточок під час мистецьких виставок. Плянємо і на майбутнє продовжувати ці проєкти і сподіваємося, що будемо мати успіх. Наша третя ціль — заохочувати молодих жінок вступати в ряди членок СУА. Це, можливо, найважливіше завдання, бо як не буде припливу молодих членок, то майбутнє нашої організації — Союзу Українок Америки — може бути загрожене. Плянємо і надалі працювати для добра СУА і цілої української громади.

Треба згадати про працю культосвітньої референтки Округної Управи, яка постаралася про проведення двох курсів вишивання-мережива в березні і травні з гарним успіхом. Дві мистецькі референтки Округної Управи відповідають за мистецьке прибрання трьох габльоток в нашій домівці і одну габльотку в кредитівці "Самопоміч". Округна Управа влаштувала у вересні День союзянки.

Ксеня Антипів,
пресова референтка Округи.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

49-Й ВІДДІЛ СУА В БАФФАЛО

Річні загальні збори 49-го Відділу СУА в Баффало, Нью-Йорк, відбулися 16 листопада 1996 року. Головою зборів була Ярослава Борачок, секретаркою — Оксана Салдит.

Управу на 1997 рік вибрано в такому складі: голова — Уляна Лоза, перша заступниця голови — Стефанія Осадца, друга заступниця — Ярослава Дергак, кореспондентійна секретарка (англомова) — Богуслава Лонг, скарбничка — Ярослава Борачок, архіварка — Анна Поліщук.

Референтки: зовнішніх зв'язків — Анна Заньків, Ярослава Дергак, стипендій — Оксана Салдит, пресова — Тетяна Паславська, імпрезова — Лідія Стасюк, господарські — Марія Дранка, Єва Ковтало, Олена Хомин, Василина Осташук.

Вільні членки: Анна Яцишин, Анна Мельник.

Контрольна комісія: Марія Паньків — голова, Мирослава Райца, Анна Ганицька — членки.

Уляна Лоза,
голова Відділу.

99-Й ВІДДІЛ СУА У ВОТЕРВЛІТІ

Річні загальні збори 99-го Відділу СУА у Вотервліті, Нью-Йорк, відбулися 19 січня ц. р. Головою президії зборів вибрано Наталку Верзол, секретаркою — Теодозію Кушнір. Округну Управу репрезентувала голова Округи Теодозія Кушнір.

Управу на 1997 рік вибрано в такому складі: голова — Любомира Кушнір, заступниця голови — Надія Сембрат, секретарка — Теодозія Кушнір, скарбничка — Дарка Мокій, фінансова секретарка — Любомира Мокій.

Референтки: організаційна — Богдана Бережанська, імпрезова, культурно-освітня і музейно-мистецька — Іванка Цьолко, Марія Філь і Рома Апкаріян, виховна — Наталка Верзол, суспільної опіки — Любомира Мокій і Дарка Мокій, пресова — Теодозія Кушнір, зовнішніх зв'язків — Емілія Левита, господарська — Віра Кушнір і Патріша Вілпер.

Контрольна комісія: Калина Тисяк — голова, Анастасія Голубець і Емілія Левита — членки.

Теодозія Кушнір,
секретарка.

ДОПИСИ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

КОЛИ ЗА ПРАЦЮ ВЗЯЛИСЬ ДРУЖНЬО...

Голови 113-го Відділу (зліва): Люба Фірчук, Ірина Стецьків, Лідія Білоус, Христіна Шох, Дарія Мирл.
Executive of UNWLA Branch 113. From left: Luba Firchuk, Iryna Steckiw, Lidia Bilous, Chrystyna Shokh, Daria Merl.

У 1985 році Люба Фірчук та Ірена Стецьків у гурті приятельок задумали створити клуб професійних жінок. Їхньою метою було в дружній, товариській та родинній атмосфері, використовуючи професійні знання та особистий талант, сприяти збереженню та розвитку української культури і суспільної справи в цілому. На першій спільній зустрічі вирішено не створювати ще однієї організації, а вступити в найбільшу та найстаршу жіночу організацію, яка віддавна займається такими справами, себто Союз Українок Америки.

І ось 15 листопада 1985 р. в Нью-Йорку відбулися засновні сходуни 113-го Відділу СУА, гаслом якого стало "Жінки—жінкам!" Воно втілювалося, зокрема, у влаштуванні художніх виставок Орести Шипарович, Ільони Сочинської-Шиприкевич і Роми Баб'юк-Рейні та організуванні цікавих зустрічей з іншими професійними жінками — редакторами Іреною Чабан і Мартою Коломієць, керівником театрального гуртка "Яра" Вірлянною Ткач, садово-парковим архітектором Дарією Дорош, директором фонду Сейбер Танею Витвицькою та д-ром Рожанковською зі Львова, а композитор д-р Ігор Соневицький виголосив доповідь про славну оперну співачку Соломію Крушельницьку.

Протягом короткого існування, членки 113-го Відділу щиро і віддано працювали на цілі своєї організації, проявляючи свою творчість у відмінних задумах здобування фондів такими імпрезами як "Вечори в Монте Карло", морськими подорожами, відвіданням відновленого українського посольства в Нью-Йорку, виготовленням і продажем авторських праць членкинь та вибагливих кулінарних страв.

З ініціативи 113-го Відділу у співпраці з Українським Музеєм в Нью-Йорку, в приміщенні Музею

відбулася дуже успішна виставка молодих художників українського походження. Метою виставки було дати змогу молодим мистцям публічно виявити свій талант, ознайомити широку громадськість з українською творчою молоддю і тим самим ознайомити ту молодь з Українським Музеєм та утвердити їх приналежність до українського суспільства.

Тому не дивно, що святкування десятиліття 113-го Відділу пройшло з таким великим успіхом, залишивши якнайприємніші спогади в тих, хто був на цьому урочистому святі. Відбувся цей ювілей у приміщенні Українського Інституту Америки в Нью-Йорку. Метою святкування було в дружній, забавній, родинній та елегантній атмосфері відзначити 10 років щирої і відданої праці на цілі СУА та всього українського народу. Так воно і було. Для створення такої атмосфери гостей у вечірніх строях вітали столики, прибрані букетами рож, оточених палаючими свічками, та келихи шампанського. При столах з добірними закусками та музиці гості мали нагоду знайомитися та бути серед товариства.

Офіційну програму відкрила голова Відділу Дарія Сушків-Мирл. Вона привітала присутніх та представила достойних гостей: Генерального консула України в Нью-Йорку Віктора Крижанівського і його дружину Людмилу, представників СУА — референтку Суспільної Опіки Головної Управи Лідію Черник, голову Округи Нью-Йорк Олександру Кіршак та головного редактора журналу "Наше Життя" і голову 83-го Відділу СУА Ірену Чабан. Серед гостей був також головний редактор "Свободи" Зенон Снулик — чоловік членки нашого Відділу. Дарія Мирл передала Лідії Черник 6,000 дол. на Фонд Чорнобиля СУА, зібраних з льотерії, яку провів 113-ий Відділ. Олександра Кіршак у своєму вітанні висловила признання кожній членці Відділу, яка спричинилася до розвитку СУА, як і до розвитку "цілої української громади". Вона заохочувала до участі в керівній праці Округи та Головної Управи. Ведуча програмою Ірена Стецьків представила колишніх голів Відділу Любу Фірчук, Ірену Стецьків, Лідію Білоус та Христіну Жарську-Шох. Виконання оригінальних творів українського джазу композитором Мирославом Скориком разом з піаністом Володимиром та сопраном Мар'яною Винницькими принесло величезне естетичне задоволення і незабутнє враження від свята. Під кінець формальної програми відбулося льосування льотерії на Фонд Чорнобиля СУА. На призи подарували свої праці художники Зеновій Онишкевич, Ільона Сочинська-Шиприкевич, Лідія Пясецька, а про квитки на подорож до Бразилії подбала Дарія Мирл від летунської фірми Варіг. Одним із запрошених до тягнення льотерії був

Генеральний консул Віктор Крижанівський. Користаючи з нагоди, він подякував членкам 113-го Відділу за такий чудовий родинний вечір, в якому навіть його дружина включилася до праці — допомагала кростити торти. Він підсумував настрої вечора, сказавши, що якби всі українські імпрези відбувалися в такій дружній атмосфері, то українські справи були б на кращому рівні. При вибагливій вечері гості мали нагоду далі спілкуватися, поговорити або танцювати під звуки дуету Олі і Славка до пізньої ночі.

Успішному перебігові свята слід завдячувати, безумовно, членкам Відділу, але найбільше зусиль і праці вложили Дарія Мирл, Таїса Ключас, Алла Лешко, Оля Зарицька, Люба Фірчук та відповідальна за це свято Христина Самійленко зі своїми дітьми Олександром і Тamarою, за що їм сердечна і щира подяка!

Ліда Білоус,
пресова референтка.

Гості ювілейного вечора (зліва): Олександра Кіршак, Оксана Лопатинська, Лідія Черник, Ірена Чабан.
Guests at jubilee celebration: Oleksandra Kirshak (president of New York Regional Council), Oksana Lopatynska, Lidia Czernyk and Iryna Chaban.

90-РІЧЧЯ СОЮЗЯНКИ

*Використай кожний день життя,
бо їм нема ніколи вороття.*

О. Тарнавський.

Ювілянтка Домка Завадівська (третя зліва) із членками свого Відділу.
Guest of honor Domka Zavadvivska (3rd from left) with Branch members.

20 січня цього року, у зимовий сніжний день, членки 49-го Відділу СУА в Баффало зібралися в помешканні нашої довголітньої членки Домки Завадівської, щоб вшанувати її з 90-літтям. Голова Відділу д-р Уляна Лоза привітала ювілянтку і побажала дальшого щасливого життя в колі родини і нас, союзниць, а імпрезова референтка Лідія Стасюк вручила їй квіти. Многолітствіє, відспіване присутніми, звучало сильно і сердечно. Після того Ярослава Борачок відчитала вірш, який написала для ювілянтки. Різдвяний час дав змогу колядувати і ще більше піднести святковість

дня. Гостина, яку приготували дочка Софія і зять Любомир Головаті, затримала нас кілька годин. Висвітлювання відеофільму з села Золота Слобода, місця народження ювілянтки, також внесло подих хоч далеких, але завжди дорогих і незабутніх переживань.

Село Золота Слобода розташоване недалеко Бережан. Там і народилася наша ювілянтка, там пройшло її дитинство і молодість. В 1944 р. з родиною — чоловіком Михайлом, донею Зонею і сином Данилом — залишила рідну землю і пішла в невідоме. По довгих скитальських дорогах, в 1949 р. щасливо доплила до берегів гостинної Америки, де розпочала нове життя в місті Баффало, Н.-Й. В 1977 р. відправила на вічний спочинок свого друга життя і за мешкала з дочкою Софією.

Як членка була жертвенна і помічна в господарській праці Відділу, а своїми мистецькими вишивками збагачувала виставки, які влаштовував 49-ий Відділ з різних нагод. Нині, маючи 6 внуків і 8 правнуків, втішається їхньою любов'ю і пошаною.

На закінчення ювілянтка зворушливо подякувала за звеличання її з нагоди 90-их уродин і пожертвувала 25 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Дочка з чоловіком додали 25 дол., а сестра Мирослава Райца — 10 дол. Членки 49-го Відділу з такої нагоди ухвалили даток в сумі 50 дол. Разом на Пресовий Фонд "Нашого Життя" зібрано 110 дол.

Ярослава Борачок.

*Світлана Мельник (зліва) і Ніля Стецьків.
Svitlana Melnyk and Nila Steckiiv.*

*Ансамбль бандуристів української гімназії в Одесі.
Ukrainian bandurist ensemble from Odesa gymnasium.*

НЕСПОДІВАНКА

Справді стрінула мене несподіванка, коли приїхала в Одесу, куди мій чоловік вибрався у вересні 1996 р. на 6-й науковий конгрес Світової Федерації Українських Лікарських Товариств. При цій нагоді дружини лікарів завжди мають свою програму — оглядають місто, музеї, шпиталі, школи тощо.

Одного дня Зеня Брожина, провідниця фірми "Скоп", яка організувала нашу подорож, запропонувала поїздку до альтернативної школи для здібних дітей. В автобусі пані Зеня представила нам Тетяну Ананченко, доцента катедри українознавства і культурології Одеського державного медичного університету (між іншим, мала на собі чудову блюзку, виготовлену технікою "віризування"). Пані доцент взяла в руки мікрофон і дуже цікаво розказала нам про Одесу і школу, до якої їдемо. По дорозі ми вступили до крамниці і купили цукерків для учнів, щоб не їхати "з порожніми руками".

Але несподіванка була попереду. Будинок школи великий, а в середині — чистота, яку не часто зустрічається в Україні.

Спочатку директор школи Світлана Мельник запросила нас до своєї канцелярії, де було теж кілька вчительок, яких вона нам представила.

Світлана Мельник, миловидна молода жінка, — основник цієї української школи-гімназії, повна енергії і любові до української мови і держави. Вона обдарована великими організаційними здібностями, бо змогла знайти собі однодумців, ідейних молодих вчительок, які з нею співпрацюють.

Не думаймо, що легко було цим ентузіястам створити у зрусифікованій Одесі це чудо — українську

гімназію. Не тільки місцеву владу, а й батьків треба було переконувати і усвідомлювати. Але де є ідея і бажання, там все можна зробити.

Почалося оглядання школи. В кожній класі діти чистенько одягнені, на вікнах вишивані українські завіски, різні малюнки і декорації. Діти обдаровували нас своїми малюнками і листами і просили передати ці листи їхнім ровесникам в Америці, бо хотіли б з ними листуватися. І тут в мою радість від побаченого там вкралася велика прикрість, бо не можу знайти дітей, щоб могли і хотіли з ними листуватися.

Українська гімназія в Одесі має свій хор, ансамбль бандуристок, талановитих молодих виконавців, які продемонстрували нам свої вмінності. Всі учасниці нашої групи були захоплені їхніми виступами. Ой, перепрошую, був з нами і один чоловік, д-р Марчук з Чикаго, який, видно, цікавиться вихованням української молоді в Україні.

Досвідчений педагог Світлана Мельник, випускниця Одеського університету, не обмежується місцевими зв'язками. Вона і в Харкові, і в західній Україні побувала на вчительських конференціях-семінарах, і з Канадою нав'язала контакт, де і побувала у березні минулого року та була гостем у різних школах Саскачевану. Цей великий досвід дав їй змогу перетворити школу ч. 42 в новому житловому масиві ім. Котовського в українську гімназію. Із першої класи введено вивчення української і англійської мов. Молодші класи повністю україномовні, а в старших треба було ще залишити частково російську мову.

Труднощі колосальні, але оглянувши все власними очима, я вірю в майбутність цієї школи.

Світлана Мельник є не тільки директором новоствореної гімназії, вона теж — голова Союзу Українок Одеси. Цей Відділ створено три роки тому. Він має 60 членок, і це переважно жінки з вищою освітою.

*Діти української гімназії вітають гостей і учасників 6-го конгресу в Одесі (зліва): Нілю Стецьків, Оксану Мостович, Зеню Брожину, Оксану Марчук, д-ра Василя Марчука і пані Тумків.
Students from Ukrainian gymnasium greet guests and participants of the 6th Congress of the World Federation of the Ukrainian Medical Association held in Odesa. From left: Nila Steckiw, Oksana Mostowych, Zenia Brozyna, Oksana Marchuk, Dr. Vasyl Marchuk and Mrs. Tymkiw.*

Серед них — доцент катедри держави і права Одеської державної морської академії Світлана Василенко, доцент катедри українознавства Одеської державної академії будівництва і архітектури Валентина Пилипенко, доцент Одеського державного педагогічного університету Зоріка Квасниця, згадана вище Тетяна Ананченко, студентки медицини і багато інших. Вони прагнуть, щоб Одеса стала україномовною, центром розвитку української культури, тому у дитячих садках відкривають українські групи, в школах — українські класи, у вищих навчальних закладах стараються ввести викладову мову, визначену Конституцією України, а в щоденному житті — вживання української мови.

*Діти української гімназії в Одесі.
Students from Ukrainian gymnasium in Odesa.*

Дай, Боже, щоб їх зусилля увінчалися успіхами, бо Одеса — це наше вікно у світ, до якого Москва не може мати претенсій, це великий морський порт, в якому постійно перебуває значна кількість іноземних кораблів і процвітає торгівля з цілим світом.

Ніля Стецьків.

ЯЛИНКА 13-ГО ВІДДІЛУ СУА

19 січня 13-ий Відділ СУА в Честері, Па, влаштував традиційну "Ялинку", яку ми проводимо вже багато років. На залі — красуня-ялинка, побіч неї — чудовий вертеп, вишивки, гарно прибрані столи, що надавали святкового настрою.

Імпрезу відкрила голова Відділу Марія Венчак. Вона привітала гостей та зложила всім сердечні побажання. Англійською мовою передала це наймодіша членка Відділу Христя Плюта і представила гостей за головним столом. Парох о. Давид Клуні провів молитву, а членки Відділу почали коляду "Бог предвічний", яку підхопили всі присутні. Відтак культурно-освітня референтка Ірина Назаревич розповіла про наші колядки. Між іншим, вона підкреслила, що колядки були відомі в Україні ще в дохристиянські часи як радісні народні пісні. З прийняттям християнства коляди набрали нового змісту і надали нового характеру святам.

Англійською мовою про різдвяні звичаї говорила музейно-мистецька референтка Христя Плюта. Вона згадала про 12 святвечірніх страв, з яких найважливішою є кутя, про дідуха, сіно під скатерттю та інші наші звичаї. Опісля членки подали приготовані ними святвечірні страви.

Отець Д. Клуні дуже високо оцінив діяльність Союзу Українок Америки, який вносить великий вклад праці для нашого суспільства. В пам'ять своєї бабуні він зложив чек на 100 дол.

На закінчення членка Анна Візняк розвеселила всіх двома гуморесками. Присутні на залі ще довго колядували і ділилися враженнями.

Лідія Грабова,
секретарка.

"НАШЕ ЖИТТЯ", КВІТЕНЬ 1997

ІМПРЕЗИ 108-ГО ВІДДІЛУ

ВИСТАВКА ІКОН ГАЛИНИ ТИТЛИ

У неділю, 27 жовтня 1996 року, у залі церкви св. Михаїла членки 108-го Відділу США влаштували цікаву і успішну імпрезу — доповідь та виставку ікон мисткині Галини Титли.

Свою мистецьку кар'єру як іконограф Галина Титла почала у шістдесятих роках, коли одержала нагороду на конкурсі Союзу Українок Америки за ікону св. Ольги. З того часу виставляла свої праці у багатьох містах Америки і Канади, а її ікони прикрашають церкви св. Михаїла в Йонкерсі, св. Миколая у Брукліні та інші. На запрошення єпископа Василя Лостена, Галина Титла намалювала іконостас та бічні ікони у каплиці семінарії св. Йосифа у Прудентополісі, Бразилія. Удосконалювала вона своє мистецьке ремесло у Петра Холодного.

Програмою імпрези провадила співголова Відділу Христина Мельник. Вона привітала численну публіку і надала слово мисткині. Галина Титла захоплено розказала про духовність візантійських ікон та про їх значення у почитанні Ісуса Христа і святих. Слухачі мали нагоду побачити кільканадцять зразків ікон мисткині та почути цікаву історію про цей вид мистецтва. Ікона — це стисло визначене зображення Ісуса Христа, святих чи ангелів. Вона може видаватися дещо штивною, але це надає їй надприродного, містичного характеру. Галина Титла малює тех-

*Зліва: Галина Титла, Богдан Титла, Уляна Зінич, Богдан Антонишин, Богдан Данко, Михайло Патер, Христина Шелдон, Дуся Попіль, Володимир Зінич.
From left: Halyna Tytla, Bohdan Tytla, Ulana Zynych, Bohdan Antonyshyn, Bohdan Danko, Mykhailo Patter, Chrystyna Sheldon, Dusia Popil, Volodymyr Zynych.*

нікою темпері. Це стародавній спосіб, при якому фарбу змішують з жовтком. Ікони її здебільша темні, що надає їм таємничости.

Під час і після доповіді було багато запитань до мисткині, на які вона дала ґрунтовні відповіді.

Імпреза закінчилася перекускою, а дохід з неї був призначений на Український Музей в Нью-Йорку.

Надія Троян.

ОБІД У ДЕНЬ ПОДЯКИ

Щоб дати змогу самотнім людям нью-гейвенської громади відсвяткувати День Подяки у теплом родинному колі, 108-ий Відділ США, з ініціативи Христини Шелдон, вирішив улаштувати в неділю, 24 листопада, у залі церкви св. Михаїла святочний обід з індіком.

Хоч ніхто з членок не мав досвіду приготування обіду на 150 осіб, усе вийшло якнайкраще. Жінки самі усе варили та пекли, прикрашували залю, а чоловіки радо допомагали їм.

Головою комітету була Марія Анна Мікоска, а кухнею провадила Христина Шелдон. Працювали усі членки і кожна вносила свій вклад в імпрезу.

Коли до столів засіли численні гості, о. Павло Лунів провів молитву і покрав одного індіка. Відтак гості приступили до буфету і гостилися традиційними на День Подяки стравами.

Під час обіду Ольга Нагорська зворушливо розказала про свою вдячність Господеві, що дарував їй життя в тяжкій недозі. Пані Ольга з великим ентузіазмом працювала у приготуванні до цього свята.

Зліва: Ольга Нагорська, Марія Антонишин, о. Павло Лунів, Марія-Анна Мікоска, Христя Шелдон приготують святковий обід.

From left: Olga Nahorska, Maria Antonyshyn, Rev. Pavlo Luniv, Maria-Anna Mikoska and Chrystyna Sheldon prepering holiday luncheon.

Христина Шелдон привітала гостей англійською мовою, а Христина Мельник розповіла по-українськи про значення Дня Подяки. Обидві пані Христини є співголовами 108-го Відділу СУА.

У розваговій частині програми була лъотерія, а гарні виграші для неї подарував осередок "Спадщини" при церкві св. Михаїла та деякі членки Відділу.

Несподіванкою на святі була присутність студентів україністики курсів Галини Гринь при Ёйльському університеті.

Ця гарна весела імпреза зробила ще приємнішим цей святочний день, а членок Відділу заохотила до дальшої праці.

Надія Троян,
пресова референтка.

РІЗДВЯНА ЗУСТРІЧ 33-ГО ВІДДІЛУ СУА В КЛІВЛЕНДІ

Як і кожного року, у переповненій залі власної домівки в Пармі 19 січня ц. р. відбулася традиційна зустріч 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки.

Зустріч відкрила голова Відділу Міля Русин. Першим почесним обов'язком її було привітати достойних гостей: о. митрата Михайла Ревтюка, о. крилошанина Ярослава Шуста та преподобних Сестер. Міля Русин також привітала присутніх на залі почесну членку СУА Ірину Кашубинську та Іванну Вовк, голову Округної Управи Іванну Шкарупу, голову УЗО мгра Василя Ліщинецького, почесних членок 33-го Відділу Стефу Городиську, Емілію Воляник, Стефу Вільшанецьку та спонсорів-добродіїв, дорогих союзників з родинами і шановних гостей-приятелів.

"У це велике свято, — сказала голова, — весь християнський світ переповнений великою радістю. Містерія Різдвяної Ночі обновлює християнські душі, наповнюючи їх особливим піднесенням, ласкою, а чар наших віковичних звичаїв полонив нас від давніх часів... Але незважаючи на довгі літа, зміну побутових обставин та способу і часу святкування, одне залишилося незмінним — глибоко закорінене в нашому народі і збережене від найдавніших часів сильне вірування та наші обрядові звичаї і традиції. Вони і далі близькі і дорогі нам і тому, незалежно від часу нашого перебування, вони і далі продовжуються, даючи силу і завзяття нашому народові переборювати труднощі на рідних землях і на скитальщині, по цілому світі зберегти свою національну ідентичність.

І тому, як і кожного року, — сказала на закінчення Міля Русин, — ми запалюємо свої чотири традиційні свічі. Головна свічка: на шляху до незалежності Україна зазнала страшних випробувань. Жертви Січових Стрільців, воїнів Української Дивізії, членів ОУН та героїв УПА не пішли на марно. Хай горить ця свічка в їх невмирущу пам'ять!

Перша свічка — для тих, завдяки яким до історії нашого народу вписано багато визначних дат, починаючи від 22 січня 1918 року, коли було проголошено українську соборність, і кінчаючи святом незалежності 24 серпня 1991 року. Хай ця свічка горить як символ нашої незалежності, яка, незважаючи на несприятливі обставини, досягла значних успіхів — у тому числі прийняття Конституції та запровадження національної стабільної валюти, а також успіхів нашої

олімпійської групи на світовому форумі перед мільйонами глядачів.

Друга свічка — це свічка, яка має горіти на Аскольдовій могилі, де похований український цвіт — 300 наших славних юнаків, яких 79 років тому закатавав наш лютий ворог за те, що вони стояли в обороні Києва. Кілька місяців тому в місцевості, де відбувся бій, було посвячено могилу-курган в пам'ять тих молодих синів України, які впали за її волю в бою під Крутами 21 січня 1918 року.

Третя свічка хай горить в пам'ять союзників — членок Головної Управи, Округи і Відділів, які трудилися для добра нашої організації і які відійшли від нас у вічність в минулому році. Хай горить ця свічка також для членів родин наших союзників, яких смерть забрала від нас. Однохвилинною мовчанкою вшануймо їх світлу пам'ять", — сказала голова, закінчуючи свій виступ.

Отець митрат Михайло Ревтюк провів молитву, а голова попросила всіх присутніх поділитися просфорою і побажала їм всього найкращого. Тоді всі засіли до різдвяної трапези, яку приготувала господарча референтура при допомозі інших членок.

Мистецьку різдвяну програму провадила культурно-освітня референтка Олена Хміляк. Вона прочитала "Святочне побажання", яке написала Оксана Лиховид, а також "Чи це Різдво" (автор невідомий).

Потім Ніна Кулакова прочитала вірш Олі Зарицької "Світи зорею, краю дорогий", а почесна членка СУА Ірина Кашубинська — жартівливу "Рецепту на новорічний калач". Мистецька програма перепліталася колядками.

Цікавий спогад про "Йордан або Водохреща" розповіла присутнім заступниця голови 33-го Відділу Люба Гурко-Боднар. Вона сказала, що її батько — довголітній керівник української радіопрोगрами у Клівленді д-р Іван Гурко, виступаючи на радіо 19 січня 1969 року, поділився тоді із своїми слухачами спогадами на тему Різдвяних свят та Водохреща.

Зустріч у Пармі закінчив молитвою о. крилошанин Ярослав Шуст, а голова Відділу Міля Русин подякувала господарській референтурі і всім членкам за приготовані смачні різдвяні страви.

Олена Мовчан,
пресова референтка.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ ВІД 1 СІЧНЯ ДО 15 ЛЮТОГО 1997 Р.

ТРИВАЛИЙ ФОНД

In memory of **Vera Zadoretzky Ledger** we are making donations to the Fenchynsky Memorial Fund: **\$50.00** — Lesia Gural, Barbara & Charles Albert, Christine Michael Pyszczymuka — **\$50.00** — Joan & Low Vollmer, Louis & Saralym Vollmer, Peter Vollmer, Cindy & Anthony Geordiano — **\$50.00** — Natalie Joswick, **\$50.00** — Rozalia Fenchynsky.

ДАТКИ

3,000.00 дол. — Володимир і Катерина Були;

1,775.00 дол. — зі спадщини Богдана Прудюса;

1,090.00 дол. — д-р Юрій Трухлий;

500.00 дол. — Ірена Федак;

200.00 дол. — Михайло Ступа;

по 100.00 дол. — Іван Петро Русиник, д-р Нестор і Ніля Сендзюки;

по 50.00 дол. — Андрій Гонх, Михайло Бохно, Ядвига Черевко, д-р Орест М. Гарбовський, Олена Карпак, Галина Шембель;

по 40.00 дол. — Олександр Ховайло, Ольга Вареля;

по 30.00 дол. — Люба Раковська, Стефан Гук, Олександр і Оксана Воронини, Марія Заяць, Юрій і Марія Соробей-Штогрини;

по 25.00 дол. — Ігор Шевчук, Микола і Софія Леськіві, Дарія Коструб'як, Дарія Ломницька, Павло Шандрук, Мирослава Кузьо, Лідія Прокоп, д-р Іван Лесько;

по 20.00 дол. — Пракедія Сусь, Корнелія Лонкевич, Іван і Стефанія Цьолки, Ярослав Волощук, Ольга Крижанівська, Галина Гаврилук, Михайло Соф'як, Ірена Пітула, Марія Евсевська, Марія Венчак, Марта Бородайко (BCS Financial Corp), Емілія Ройовська, Тетяна Грицина;

по 15.00 дол. — Іван і Марія Вороняки, Стефанія Терлецька, Стефанія Жмуркевич, Лев Височанський, Фред Волох;

по 10.00 дол. — Ірена Ільницька, Петро Гурський, Андрій і Катерина Буки, Ірена Благітка, Стефан Гач, Л. Савецька, Ярослав Цюк, Галина Гомз'як, Едвард Роківський, Наталія Мітрінга, Іван Макар, Наталія Крупська, Олена Чорна.

Щиро дякуємо всім приятелям, які привітали нас в річницю 50-ліття нашого шлюбу і з тої нагоди складаємо **50.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Катруся і Євстахій Гусаки.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

3,000.00 дол. — Іван і Ярослава Лучечки;

по 1,000.00 дол. — Володимир і Катерина Воловодюки, д-р Дарія Ліс (Mobil Foundation, Inc.), Борис Галаган, 12-ий Відділ СУА;

740.00 дол. — 28-ий Відділ СУА з концерту Таїси Богданської;

по 500.00 дол. — Михайло і Наталія Білоуси через 64-ий Відділ СУА; Осип Левицький (Pfizer, Inc.);

475.00 дол. — 119-ий Відділ з коляди;

по 250.00 дол. — Мирон і Маріяна Заяці, Орест і Лідія Глюти;

по 200.00 дол. — Мира Мандзюк (Freerport McMoran), 93-й Відділ СУА;

100.00 дол. — Юрій і Олександра Раковські, Федеральна Кредитова Кооператива Самопоміч (Ньюарк, Н.-Дж.), 106-ий Відділ СУА;

по 50.00 дол. — Лідія Бук, Ірина Гудз через 93-й Відділ СУА.

24-ий Відділ СУА з коляди зібрав **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ: **737.00 дол.** — 24-ий Відділ СУА; **по 25.00 дол.** — Михайло і Анна Іванціви, Товариство Самопоміч в Елизабеті, Н.-Дж.; **20.00 дол.** — О. Мацькевич; **по 10.00 дол.** — Євдокія і Павло Боднарени, Євген Курівчак, Антін Піщак, Ярослав Сосяк, Едвард Мельничук, Орест Загайкевич, д-р П. Груцак, О. Шевчук, Ольга Граб, Стефан Боднарени, Юрій Курівчак, Ольга Осередчук, Йосип Курівчак; **по 5.00 дол.** — М. Садченко, Михайло і Ольга Ковалі, Володимир Василяк, Ю. Бобер, С. Т. Палачак, Ольга Коваль, Богданна Мельничук, Анна Зуйко, Осип і Філіс Бутнери, Надія Пінковська, Ярослав Закаляк, О. Шевчук; **3.00 дол.** — Семен Каша.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять мого найдорожчого і незабутнього тата **д-ра Дмитра Коструб'яка** складаю **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ в Нью-Йорку як нев'янучий вінок на його могилу.

Син Роман з дружиною Іриною.

В пам'ять моїх батьків **св. п. Григорія і Стефанії Бардин-Крамарчуків** складаю **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Марта Б. Крамарчук.

В 25-ту річницю відходу у вічність мого дорогого чоловіка **інж. Романа Гойдиша** складаю **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ, через 64-ий Відділ СУА.

Євстахія Гойдиш.

В болючу 10-ту річницю смерті дружини, мами і бабусі **бл. п. Казимири Логуш** та в пам'ять синів **Яреми, Тараса і Якубчика** жертвують на Будівельний Фонд УМ в Нью-Йорку: **2,000.00 дол.** — чоловік і батько Єроним Логуш, доня і сестра Оксана Стеранка, внуки Туня Данилюк з чоловіком Олегом і Адріан Стеранка.

Вшановуючи світлу пам'ять нашого найдорожчого чоловіка, батька і дідуся **бл. п. Миколи Савицького** у чергову завжди болючу річницю його смерті складаю **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Дружина Марія Савицька.

Замість квітів на могилу **бл. п. Наталії Масюк** складають на потреби Українського Музею в Н.-Й.: **100.00 дол.** — Оксана і Василь Леви; **50.00 дол.** — Стефан і Ольга Кушнірі; **по 35.00 дол.** — Ізяслав і Гізеля Бобинські, Оксана і Тарас Козбури; **25.00 дол.** — Роман і Татяна Левицькі; **20.00 дол.** — д-р Володимир Пушкар.

В пам'ять мого незабутнього чоловіка **бл. п. м'гра Івана Базарка** складаю **500.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею в Н.-Й.

Наталія Базарко.

Замість квітів в пам'ять **бл. п. Василя Мизака** складаємо на потреби УМ: **100.00 дол.** — Аксентій Мизак; **по 30.00 дол.** — пан Дмитрусь, пан Гайко, Джен Мизак; **20.00 дол.** — Н. Мартин, Мері Фергінсон, Марія і Гарасим Маковські.

Через Комітет Розбудови УМ в Рочестері, Н.-Й.

В пам'ять **бл. п. о. Ярослава Еливіа** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ, а братові Зенкові, його дружині Дарії Еливі і цілій родині висловлюємо наші глибокі співчуття.

Олександр і Марія Д. Леськіві.

Замість квітів на могилу **сл. п. д-ра Романа Сосенка** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ, а дружині Галі, дітям і цілій родині висловлюємо глибокі співчуття.

Аріядна і Людвик Бахи.

В пам'ять **бл. п. о. Ярослава Еливіа** складаємо **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Микола і Анна Ейни.

Закінчення в наступному числі.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛЮТИЙ 1997 Р.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У пам'ять **бл. п. д-ра Івана Барусевича** складаємо **100.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Д-р Володимир і Ольга Прокопіві.

У світлу пам'ять **бл. п. Володимира Кваса** жертвуємо **100.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Михайло Шипула з родиною.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ірини Захарчук**, сестри Люні Середович, членки 68-го Відділу СУА у Сиракюзах, Н.-Й., на Фонд Чорнобиля зложили: **по 10.00 дол.** — Еся Бішко, Діди Бутенко, Анна Домбчевська, Валя Гвозда, Марія Ярема, д-р Галина Подюк-Клюфас, Мирослава Маляр, Павліна Морісс, Ніна Возняк, Фалина Войтович, Ірена Середович, Володимир Ревюк; **по 5.00 дол.** — Надя Андрус, Уляна Пилипишин. **Разом 130.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Володимира Католіка** складаю **25.00 дол.** через 89-ий Відділ СУА в Кергонксоні, Н.-Й, на Фонд Чорнобиля СУА

Зеновія Ковальська.

У пам'ять **бл. п. Антона Біскупа** складає **50.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

54-ий Відділ СУА в Вілмінгтоні, Дел.

В пам'ять **бл. п. Володимира Кваса** зложили через 89-ий Відділ СУА в Кергонксоні, Н.-Й., на Фонд Чорнобиля СУА: **50.00 дол.** — О. Р. Коби; **25.00 дол.** — І. О. Кизик; **по 20.00 дол.** — Зеня Бундзяк, Дарія Баран, В. Вовчук, Паліне Ставаш, О. І. Пілат; **по 10.00 дол.** — Дарія Степаняк, Степан Островський, М. Р. Палюх, Меланія Кокорудз, Оля Мілян, Оля Бодлак, Осип Безкоровайний, Іван Ринчак, Д. С. Кузів, В. М. Магновський; **по 5.00 дол.** — Анізія Бушак, Н. Г. Гриновець. **Разом 285.00 дол.**

У пам'ять **бл. п. Стефанії Дутчак** складаємо **25.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА. Чоловікові, синам, внукам і сестрам — наші глибокі співчуття.

38-ий Відділ СУА в Денвері, Колорадо.

З РІЗНИХ НАГОД

З нагоди відзначення **50-ліття** подружнього життя **Ніни і Василя Возняків** гості, крім подарунків, зложили **155.00 дол.**, які п-во Возняки просили вислати на Фонд Чорнобиля СУА: **50.00 дол.** — Анна Купровська; **25.00 дол.** — Анастасія Майкович; **20.00 дол.** — Стефанія Тишко; **по 10.00 дол.** — д-р Галина Подюк-Клюфас, Мирослава Маляр, Надя Андрус, Уляна Пилипишин, Марія Ярема, Фалина Войтович.

Переслала **Фалина Войтович.**

ЖЕРТВОДАВЦІ

93-ий Відділ СУА, Гартфорд, Кт.	200.00 дол.
Children from St. John's Ukr. Cath. School — Northhampton, Pa	\$100.00
М. Луцка і Н. Цегельська — членки 91-го Відділу СУА, Бетлегем, Па	50.00 дол.
Емілія Воляник — членка 33-го Відділу СУА, Парма, Ог.	30.00 дол.

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В першу болючу річницю відходу у вічність нашої незабутньої кузинки **бл. п. Зіни Раковської** складаємо **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога сиротам в Україні.

Роман Мельник, Люба Мельник, Софія Мельник.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ольги Гнатик** складаю **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА "Допомога сиротам", а родині висловлюю глибокі співчуття.

Мотря Томків.

У 10-ту річницю смерти мого чоловіка **бл. п. Михайла Стасюка** складаю через 93-ий Відділ СУА у Гартфорді **20.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога сиротам в Україні.

Галина Стасюк.

ЖЕРТВОДАВЦІ

12-ий Відділ СУА, Клівленд, Ог., допомога сиротам в Україні	50.00 дол.
--	-------------------

ДОПОМОГА "БАБУСЯМ"

У 25-ту річницю смерті моєї незабутньої любі мами, **бл. п. Дарії з Навроцьких Перегівської**, жертвую **100.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога "Бабусям".

Надія Троян.

ЖЕРТВОДАВЦІ

30-ий Відділ СУА, Йонкерс, Н.-Й., 1996 і 1997 р.	220.00 дол.
59-ий Відділ СУА, Балтимор, Мд., 1997 р.	110.00 дол.
106-ий Відділ СУА, Гартфорд, Кт.	50.00 дол.

ЦИРО ДЯКУЄМО!

Лідія Черник , референтка Суспільної Опіки СУА	Анна Рак , скарбничка Суспільної Опіки СУА.
---	--

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

ВІД 1 ЛЮТОГО ДО 1 БЕРЕЗНЯ 1997 РОКУ

В пам'ять **бл. п. Ольги Стефанії Гнатик** складаю **30.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Іванна Ратич.

У світлу пам'ять **бл. п. Дарії Іванни Скіри** складаємо **30.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а чоловікові Іванові і родині висловлюємо наші щирі співчуття.

Олег й Іванна Ратичі.

На свіжу могилу **бл. п. д-р Ярослави Грабович** складаємо **30.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині висловлюємо щирі співчуття.

Олег й Іванна Ратичі.

В пам'ять голови 65-го Відділу СУА **св. п. д-р Ярослави Грабович** складаємо **10.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині висловлюємо щирі співчуття.

Управа 65-го Відділу СУА в Нью-Брансвіку.

На свіжу могилу **бл. п. д-р Ярослави Грабович**, колишньої голови 65-го Відділу СУА в Нью-Брансвіку, на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" складають: **по 25.00 дол.** — Ярослав і Оля Городецькі, Олег й Іванна Ратичі; **20.00 дол.** — Наталка й Іван Головінські; **по 10.00 дол.** — Дора Борст, Дарія Оріховська, Слава Стойко, Ярослава Букачівська, Ольга й Іван Яцишини; **по 5.00 дол.** — Ірена Гронь, Ірена Старожитник, Лідія Геча, Марія Слободян. **Разом 140.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу моєї сестри **бл. п. Ольги Ручко** складаю скромний дар в сумі **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Софія Бобрівник.

СПРОСТУВАННЯ

У некролозі про **бл. п. Марію Лабуньку** ("Наше Життя", січень 1997) подано помилково невластивий псевдонім, яким вона користувалася під час своєї підпільної праці в рядах ОУН-УПА на Закарпатті в 1944-1948 рр. Її псевдонімом служило ім'я Ірина (а не Ірина Сурмач, як подано в некролозі).

Мирослав Лабунька.

Від імени автора некрологу перепрошуємо д-ра М. Лабуньку і читачів. — **Редакція.**

продовження із 6-ої стор.

му рівні освіти.

Занепокоєння викликає і право жінки на материнство, що в умовах демографічної кризи часто не може бути реалізоване жінкою. Високим визнано рівень абортів, що значно перевищує кількість народжуваних. На 1 січня 1996 року в Україні виконувалось понад 1 мільйон абортів. Це відображає низький рівень використання контрацептивних засобів, особливо на селі, а також відсутність державної підтримки в забезпеченні жінок доступними за цінами контрацептивами та іншими засобами планування сім'ї.

Здивування членів Комітету викликав різний шлюбний вік для чоловіка і жінки, що в Україні встановлено законом (17 років для жінки та 18 років для чоловіка).

Ще однією проблемою було наголошено відсутність гендерно-розділеної статистики (за ста-

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ольги Ручко**, яка померла в Україні, в її світлу пам'ять складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а членці нашого Відділу Софії Бобрівник висловлюємо щирі співчуття.

93-й Відділ СУА в Гартфорд, Конн.

В пам'ять нашої дорогої членки і довголітньої референтки стипендій **бл. п. Ольги Чаплі** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюємо глибокі співчуття.

Управа і членки 62-го Відділу СУА в Глен-Спей, Н.-Й.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Матія Шкоруті** складаю **20.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Анні та Володимирові Ракам з родиною висловлюю найщиріші співчуття.

Галина Цігаш.

У світлу пам'ять **бл. п. Михайла Марчука**, чоловіка членки управи 22-го Відділу СУА в Чикаго Анни Марчук, складаємо **185.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя": **25.00 дол.** — 22-ий Відділ СУА; **20.00 дол.** — Ліна Басюк; **15.00 дол.** — Ярослава Фаріон; **по 10.00 дол.** — Ольга Гаврилук, Михайлина Городиська, Софія Залуцька, Сусанна Казанівська, Ольга Крехтяк, Ольга Люшняк, Марія Малецька, Ольга Мартинюк, Ірена Мицик, Валя Цурковська, Мирослава Шевчик, Люба Шеремета; **5.00 дол.** — Зіна Дичій.

22-ий Відділ СУА, Чикаго.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ольги Гнатик**, почесної голви СУА, яка у складі виховної комісії Суспільної Опіки СУА довгі роки опікувалася самотніми бабусями в Європі, складаємо **50.00 дол.** на допомогу самотнім бабусям.

Окружна Управа СУА в Нью-Джерсі.

Дякуємо голові Окружної Управи у Філадельфії Марії Раковській, Тамарі Рац й Ірені Бойко за прибуття на наші загальні збори. Замість звороту коштів подорожі складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

54-ий Відділ СУА у Вільмінгтоні, Дел.

тевою ознакою), що нівелює багато соціальних проблем та явищ, зводить нанівець спроби конструктивного їх вирішення. Такою проблемою є соціальне забезпечення пенсіонерів, що на 2 третини є жінками, але соціальна політика цього не враховує. Так само і з безробіттям, що являє собою здебільша жіночий феномен.

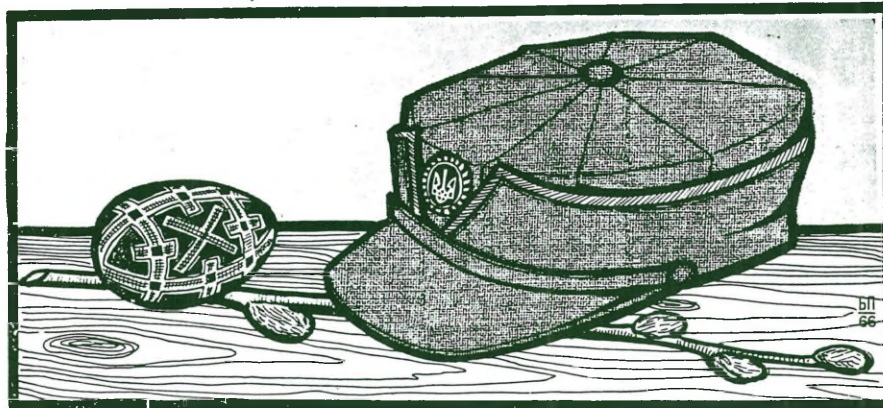
Сподіваємось, що багато з цих проблем треба вирішити новоствореному Міністерству сім'ї та дитинства в Україні, що очолює Сюзанна Станік. Вона нещодавно відвідала Нью-Йорк та побувала на черговій сесії CEDAW. Цікаво, чи беруть участь українські американські жіночі організації у слуханнях ООН зі статусу жінок, зокрема, в слуханнях, де розглядаються доповіді Уряду України. І чи не варто було б замислитись над можливістю спільно спостерігати за такими моментами?

м. Київ.

СТРІЛЕЦЬКА

ПИСАНКА

У нашому мешканні висить на стіні хрест з розп'ятим Ісусом, а під ним — малесенький кошачок з писанкою. Наша бабуся називає її стрілецькою писанкою. Хочете знати, чому вона так називає її? Розкажу вам так, як чув від бабусі.

Більш як вісімдесят років тому на українських землях, що були під владою Австрії, шаліла світова війна. Моїй бабусі було тоді десять років. Вона проживала на селі разом із своєю матір'ю, братами й сестрами.

На лихо, війна докотилась і до її села. Російське військо, що воювало тоді з Австрією, зайняло бабусине село. За горою були окопи австрійського війська. Цілу зиму стояла бойова лінія на одному місці, але не раз спалахували бої, свистіли кулі, розривалися гранати, часом горіли будинки, а бідні люди мусіли безперестанно ховатись по льохах та ямах.

Настала провесна. Село почало готуватись до Великодня. Хоч війна була близько, господині пекли пасочки, а дівчата писали писанки. Несподівано у Велику П'ятницю на полях за селом розгорівся страшний бій. Ще ніколи так люто не ревіли гармати, ніколи так сердито не тріскотіли скоростріли... Гук бою ставав усе ближчий і голосніший. Уночі москалі почали відступати. Вдосвіта сміливим наступом захопили село Українські Січові Стрільці. Вони, хоч і боролися по стороні Австрії, мріяли тільки про те, як би здобути волю рідному народові. Велика була радість селян, коли вони побачили наших славних вояків. Зараз запросили стрільців до себе на свята.

— Любі діти! — сказала бабусина мама. — У нас на постю є п'ять усусусів. Треба їх гарно привітати з Великоднем. Я приготувала для них пасочки й ковбасу, а ви обдаруйте їх писанками. Кожному стрільцеві по одній пасочці й писаночці. Добре?

Діти з радістю прийняли цю пораду і з запалом взялися писати писанки. Моя бабуся була тоді найменша між дітьми, тож їй припало приготувати писанку для наймолодшого стрільця, Петра. Цього стрільчика діти дуже любили, мов рідного брата. Він був білявий і синьоокий, як ми, лагідно всміхався, любив жартувати і навіть похвалився, що знає гарні казки. Розкаже їх завтра, на Великдень.

Стрільці раділи, що зустрічатимуть Великдень у селі на постю, а не в бою. Усі готувалися йти вдосвіта до церкви, де військовий священник із стрілецької сотні мав відправити Богослуження.

Та не так склалося, як бажалося... Російське військо, що відступило недалеко, одержало підкріплення і рушило протинаступом на село. Увечорі під Великдень серед війська проголошено тривогу. Стрільці дістали наказ негайно рушати в бій.

— Не журіться, — говорили до стурбованих людей. — Ми відіб'ємо ворога і завтра вернемося до вас на свята.

— Дай то, Боже, — відповіли люди. — Ми будемо чекати на вас із свяченим.

Бабуня, її брати й сестри з жалем прощалися із своїми п'ятьма стрільцями.

— Завтра вертайтеся до нас на свячене! Не забудьте! — нагадували їм.

Цілу ніч клекотів бій десь за лісом, а на світанку все затихло. Незабаром прийшла вістка, що ворога відбито і він тікає на схід. Коли кінчилася Воскресна Утреня, сотня УСС-ів уже верталася в село на заслужений відпочинок. Вернулися й ті стрільці, що були на постю в бабусиній хаті. Вернулися, але не всі. Тільки чотири.

— А де ж п'ятий, де ж наймолодший, Петро? — запитала бабуня. Вона не мала кому подарувати своєї писанки.

ПОВЕРНЕННЯ

Домуркотів літак знайомий приспів,
пригледівшись до вогників згори.
І ось нарешті за вікном — Бориспіль,
і рідна мова, й рідні прапори.

Через таможню* нетерпляче рвуся,
щоб врешті-решт добитись до рідні.
О, Боже мій, як зменшилась бабуся!
Моя бабуся — й по плече мені...

Я ніжно гладжу посивілі коси
і задихаюсь у таксі від сліз.
А ті, що я садила абрикоси
уже до вікон хати дотяглись.

Міннеаполіс, 1996 р.

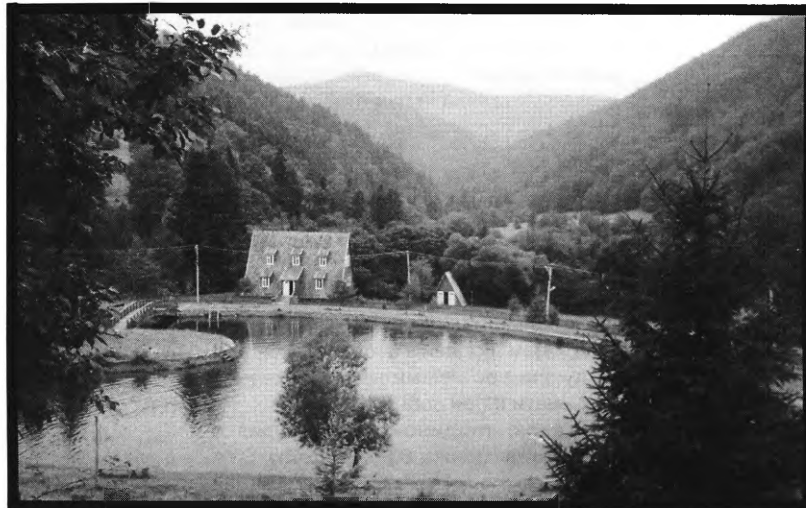
Та в ріднім домі все знайоме й звичне,
і хліб, і сіль, як завше, на столі.
Неначе й не спливли роки у вічність
без мене тут, на батьківській землі.

Якби ж Чорнобиль не затьмарив міста
й мого дитинства в давній тій весні,
хіба сьогодні я була б туристом
і гостем для найближчої рідні?!

Як тим, кого люблю, сказати нині,
чому в душі і в серці гіркота?
Як я не можу жити в Україні,
то будь-де на землі я — сирота.

* Таможня — митниця

Віка Івченко маленькою дівчинкою занедужала після вибуху в Чорнобилі. Шукаючи порятунку, мати Віки привезла її в Америку для лікування.

*Україна. Прикарпаття. Село Майдан на Львівщині.
Village of Maydan in Lvivshchyna.*

— Він уже не прийде... — відповіли стрільці. — Петро упав від ворожої кулі, коли здобував московського скоростріла.

Діти заплакали, а тоді стрілець-десятник поклав палець на уста і сказав:

— Не плачте, дітки! Петро поліг славною смертю. Він — герой!

Діти притихли. Вони ще не розуміли, чому герої по смерті не люблять сліз.

— Матусю, кому ж я тепер подарую свою писанку? — запитала моя бабуся.

— Нікому її не дамо! — відповіла бабусина мама. — Вона залишиться в нас, її будемо зберігати в нашому роді. Вона буде нагадувати нам Петра й усіх

стрільців, що загинули славною смертю в бою за рідний край.

Так Петрова писанка стала "стрілецькою писанкою".

Минуло двадцять років. Прийшла Друга світова війна, ще страшніша й жорстокіша, ніж перша. Вона вигнала мою бабуся з рідного дому в далекий світ. Не багато речей могла взяти бабуся з собою, та Розп'яття і "стрілецької писанки" вона не залишила. І нині стрілецька писанка лежить у нашому мешканні в маленькому кошичку під розп'ятим Ісусом та пригадує нам, бабусиним унукам, славних героїв України, що віддали своє молоде життя за те, щоб на їх рідну землю прийшов Великдень Волі.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

15 січня ц. р. відійшла у вічність членка Управи 64-го Відділу СУА в Нью-Йорку **Євгенія з Мухнацьких Корчинська**, людина погідної вдачі, активна, з приємною усмішкою, яка щиро працювала не тільки для нашого Відділу, але й для інших товариств.

У 64-му Відділі понад 20 років вона була господарською референткою. Та референтура не належить до найвдячніших, бо треба завжди просити членок про щось до буфету — чи то на Просфору, Свячене, чи на якусь іншу імпрезу. А покійна Геня була такою, що годі було їй відмовити. Нашим товариським імпрезам вона надавала приємної родинної атмосфери.

Численна громада, яка прощала її на Панахиді і похороні, дала доказ пошани і вдячності за її працю. Від 64-го Відділу на Панахиді прощала її Христя Навроцька, колишня голова Відділу, яка підкреслила саме ті риси характеру покійної — готовість допомогти і кожне завдання виконувати з охотою. Уляна Старосольська передала співчуття від неприсутньої голови 64-го Відділу і від її імені дякувала покійній за її безкорисну поміч для крамниці "Молоде Життя". Завжди помагала Патріархальному Товариству, за що дякував їй почесний голова Товариства Микола Галів. Директор Українського Музею Марія Шуст прощала покійну — члена-добровольця УМ і дякувала їй за кожночасну поміч і участь у всіх святкуваннях Музею і жертвенність для нього.

Ще одну рису Є. Корчинської підкреслила Х. Навроцька — опіку над старшими членками нашого Відділу, зазначаючи, що ніякими грішми не можна б заплатити за те серце, яке вона їм давала. Закінчуючи своє про-

щальне слово, Х. Навроцька зачитувала заголовок статті Петра Часто у журналі "Наш Світ": "Живи, не вмирай, українська діаспора!", додаючи, "бо не буде ким заступити ту генерацію, яка з повною посвятою віддавала свою працю для добра української громади".

З великим жалем прощали бл. п. Євгенію Корчинську численно зібрані членки СУА, зокрема 64-го Відділу, приятелі та знайомі.

Хай Всевишній Бог нагородить її вічним щастям за добрі діла, які принесе зі собою!

Вічна їй пам'ять!

Христя Навроцька,
пресова референтка

Хоч, як пише почесна членка СУА Ірина Кашубинська, тяжко погодитися з відходом людини з цього світу, проте, згадуючи про неї, ми немоємо хочемо затримати її при собі...

Такою людиною на цей раз є довголітня членка 33-го Відділу СУА **бл. п. Ярослава Гергель**, яка 25 грудня 1996 року відійшла в "далеку і безповоротну дорогу, в кращий світ вічного життя", як на її Панахиді 29 грудня сказала у своєму слові голова Відділу Міля Русин.

З біографічних даних довідуємося, що Ірина народилася 17 квітня 1917 року в родині Михайла та Анни Гнидів у Винниках біля Львова, де пройшло її дитинство та юні шкільні роки. Там, у Львові, закінчивши школу гімназійною матурою, вона потім працювала в Матросоюзі.

Належачи до ОУН і не маючи певності, що буде завтра, Ірина з боєм в душі, як і багато інших людей, 1943 р. залишає рідні землі і тікає на захід. Спершу опинилася в Карльсфельді, потім — у Берхтсгагені, де в 1947 р. в неї народилася доня Аня. Емігру-

вавши до Америки, короткий час проживала в Нью-Йорку, звідки переїхала до Клівленду. Там у 1952 р. на світ появилася друга доня — Віра.

Як зазначила у своєму слові Міля Русин, будучи дисциплінованою і відданою своїй праці членкою організації та Відділу, Ярослава (або Слава) солідно вив'язувалася з прийнятих на себе обов'язків, працюючи в управі секретаркою, скарбничкою, архіварем, виховною референткою, а також головою Відділу впродовж двох років. Щиро любила людей, була завжди прихильною та з ласкавим і добрим словом для кожного, а в разі потреби подавала свою помічну руку. Одночасно вона знаходила час для виявлення мистецьких здібностей в ділянках вишивання та кераміки.

Дуже приємні і позитивні спогади про покійну має Ірина Кашубинська. "З покійною пані Славою, — пише вона, — я мала нагоду часто зустрічатися. Це була насправду небуденна особистість. Обдарована мистецькими здібностями і врівноваженим характером, вона була працююча, як бджілка... Я зустрічала її часто, проходячи коло її дому, бо мешкала на тій самій вулиці. Чи з ризикам, перекопуючи землю для квітів, чи з граблями в руках, вона мала завжди час на розмову. Ніколи не спішила. І хоч життя її було не легким, вона не нарікала на свою долю. Її приятелька Ольга, яка була вивезена на роботу до Німеччини, де працювала разом з нею у фабриці Сіменса в Берліні, розповідала, що Ярослава, розуміючи переживання молодих дівчат, уміла не тільки розрадити їх, але й розвеселити жартами або піснею.

Покійна завжди мала час, — пише далі пані Кашубинська, — зайти до сусідок аби їм чимось допомогти чи порадити. У праці була надзвичайно солідна і точна. Пригадується мені такий випадок. Я попросила Ярославу допомогти мені упорядкувати архів Округи СУА. Вона радо прийшла і ми почали працю, яку закінчили так швидко, що я майже не зауважила, як минув той час"...

Такою була вже покійна, але незабутня наша Ярослава Гергель...

Згідно з традицією нашого Відділу, почесна членка СУА Ірина Кашубинська вклала в домовину покійної грудку землі з України, з могили Лесі Українки в Києві — патронки 33-го Відділу СУА.

Олена Мовчан,
пресова референтка.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ
Лідія Бурачинська
Іванна Рожанковська
Марія Савчак

Анна Кравчук — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Ольга Тритяк — 1-ша заступниця голови
Софія Геврик — 2-га заступниця голови для справ організаційних
Марта Богачевська-Хом'як — 3-тя заступниця голови для справ культури
Ірина Куровицька — 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Варка Бачинська — протоколярна секретарка
Лідія Білоус — кореспонденційна секретарка
Таїсса Турянська — скарбничка
Надія Цвях — фінансова секретарка
Ярослава Рубель — пресова референтка
Оксана Фаріон — вільний член
Марія Пазуняк — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Лідія Черник — суспільної опіки
Ірена С. Олексюк — виховна
Ярослава Геруляк — мистецько-музейна
Люба Більовчук — стипендій
Марта Яросевич — екології

Ірена Чабан
Тамара Стадниченко

— головний редактор "Нашого Життя"
— редактор англійської частини журналу

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Квітка Іваницька — Дітройт
Марія Раковська — Філадельфія
Олександра Кіршак — Нью-Йорк
Марта Стасюк — Північний Нью-Йорк
Ярослава Мулик — Нью Джерзі
Іванна Шкарупа — Огайо
Анастасія Хариш — Чикаго
Люба Кінах — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк
Марія Одежинська — зв'язкова далеко віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич — голова
Рома Шуган — член
Іванна Ганкевич — член
Лідія Колодчин — заступниця
Надія Савчук — заступниця

Ольга Рибаків — парламентаристка

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Lidia Burachynska
Iwanna Rozankowskyj
Maria Savchak

Anna Krawczuk — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Olga Trytyak — 1st Vice President
Sophia Hewryk — 2nd Vice President
Martha Bohachevsky Chomiak — 3rd Vice President
Iryna Kurowyckyj — 4th Vice President
Barbara Bachynsky — Recording Secretary
Lidia Bilous — Corresponding Secretary
Taissa Turiansky — Treasurer
Nadia Cwiach — Financial Secretary
Jaroslawa Rubel — Press
Oxana Farion — Member-at-Large
Maria Pazuniak — Member-at-Large

CHAIRS

Lidia Czernyk — Social Welfare
Irena S. Oleksiuk — Education
Jaroslawa Gerulak — Art/Museum
Luba Bilowchtchuk — Scholarship
Marta Jarosewich — Student Sponsorship Program
— Ecology

Ірена Чабан
Тамара Стадниченко

— Editor-in-Chief "Our Life"
— English editor "Our Life"

REGIONAL COUNCILS

Kwitka Iwanycky — Detroit
Maria Rakowsky — Philadelphia
Alexandra Kirshak — New York City
Martha Stasiuk — New York - North
Jaroslawa Mulyk — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Anastazia Charysh — Chicago
Luba Kinach — New England
Theodosia Kushnir — New York - South
Maria Odezhynska — Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Ivanna Ratych — Chair
Roma Shuhan — Member
Iwanna Hankewycz — Member
Lidia Kolodchin — Alt Member
Nadia Sawczuk — Alt Member

Ольга Рибаків — Parliamentarian

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

Електронна пошта/e-mail: unwla@worldnet.att.net

108 Second Avenue, New York, NY 10003

(212) 533-4646 Директор — **Омеяна Рогожа**
Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

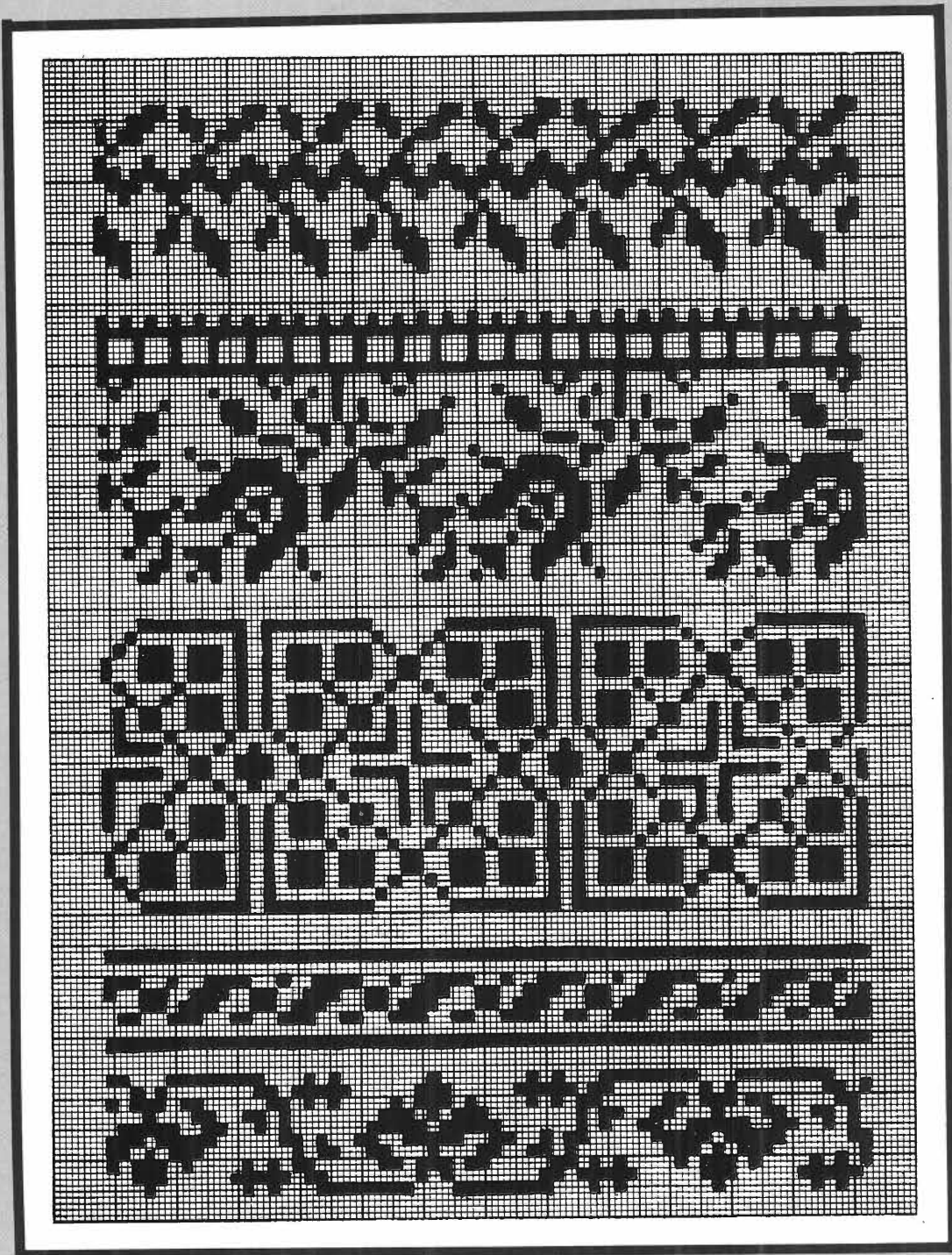
P.O. Box 172, Holmdel, NJ 07733
(908) 888-0494 **Luba Bilowchtchuk**

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947

*Periodicals Postage Paid at New York, N.Y. and at
additional mailing offices (USPS 414-660).*

108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

*Фрагмент взорів Сокальщини. Із збірки Климента
Габданк-Рогозинського.
Fragments of designs from Sokalshchyna. From the collection
of Klymentiy Habdank-Rohozynskiy.*